

Premogariji obnovijo pogajanja? - Razmere na Kitajskem.

NANOVO SE BODO ZAČELA POGAJANJA MED PREMOMGARJI IN OPERATORJI ZA MEZDNO POGODBO. FISHWICK ZA STARO PLAČILNO LESTVICO. — 4000 MOŽ DELA PO JACKSONVILLSKI POGODBI V ILLINOIS.

Philadelphia, Pa. — Določil se je pododsek šestih članov od vsake stranke, ki imajo nalogo izdelati program, po katerem bi se začelo pogajanje za novo mezdno pogodbo, po kateri bi se premogariji na polju mehkega premoga vrnil na delo in končali s stavko. Do tega zaključka se je prišlo po dvadnevni diskuziji o položaju v pennsylvanski mahinah.

Kolikor je znano do sedaj, nobena stranka še nima nikakih stvarnih predlogov. Premogariji pravijo, da so skupno konferenco sklicali operatorji, toraj, morajo tudi oni staviti najprvo svoje predloge. Na seji pododseka, ki se je vršila v sredo popoldan, je predsedoval operator J. W. Cearles iz Clearfield. Charles O'Neill, načelnik Central Pennsylvania Coal Operators društva, je rekel, da je napetost med operatorji in premogariji popustila in je upati na skorajšnji sporazum.

Benton, Ill. — Harry Fishwick, predsednik illinojskih premogarjev, je rekel tukaj na konvenciji podokrajca št. 9, U. M. W. of America, da on ne bo nikoli priporočal, da bi se premogariji zadovoljili z nižjo plačo, kakor je po jacksonvillski pogodbi. Operatorji so pa ponovno izjavili, da se na podlagi jacksonvillske pogodbe nočejo pogajati.

Predsednik Fishwick je podal tri točke, po katerih bi se po njegovem mnenju postavilo premogovno industrijo v državi Illinois na stabilno podlago. Prva, priporoča, da se zabrani vsakemu odpreti nove majne, dokler ne more pokazati, da je siguren, da bo imel dovolj odjemalcev za svoje blago. Druga, da bi se premogariji po Zed. drž. združili in skupno z roko v roki delovali na to, da bi ne bilo nikjer nobene majne, kjer bi delali delavci za tako nizko plačo, da lastniki takih manj, potem lahko konkurirajo drugim. Tretja, Mr. Fishwick hoče, da se uredi pristojbina za prevoz tovora enakomerno; tako kot je sedaj, škoduje organiziranim poljem. Glede jacksonvillske pogodbe je Fishwick rekel, da tožijo operatorji, da ne morejo shajati, če se je držijo. Je pa v državi Illinois zdaj 4000 mož, ki delajo po jacksonvillski lestvici. Pravi, da se čudi, kaj misli javnost o tem, ko operatorji tožijo koliko jim ta pogodba škoduje, a vendar lahko delajo dobičke, čeprav plačujejo delavce po omenjeni pogodbi. S tega se da sklepati, da so operatorji le trdovratni in jim je na tem, da delavca izkoriščajo. Da ne morejo shajati, če delavce plačujejo po stari lestvici, jim nihče ne verjame. Vsa čast premogarjem, ki se držijo tako trdno in ne uklonijo tilnika izkoriščevalcem. Le tako naprej in zmagavo do gotovo na pravični strani — na strani zatiranega premogarja.

SEVERNI KITAJCI SE PRAVLJAJO NA OFENZIVO

Fengove čete so dobro opremljene z vojnimi potrebščinami. — Kantonci prodirajo še kar naprej. — Fengjuhsiang je dobil iz Rusije sto železniških voz municije.

Peking, Kitajsko. — Iz Fengtienovga glavnega stana poročajo, da je njihov položaj proti južnim nasprotnikom zadovoljiv na celi črti. Vršijo se velike priprave za ofenzivo proti jugu ob železniški progi, ki vodi iz Pekinga proti Hankovu. Za ofenzivo je pripravljenih 100,000 vojakov, ki so dobro opremljeni z vsemi vojaškimi potrebščinami. Južna armada, ki ima svoje postojanke severno od reke Jengče, šteje 80,000 mož.

General Čang Kajšek, poveljnih kantonskih čet, se pomika proti severu s 60,000 možmi. Ker pa so slabe transportacijske razmere, le počasi napreduje.

Fengjuhsiang, ki je ogrožal pokrajino zapadno od Honan, je brez moči, kajti za vsakih šest vojakov ima le eno puško. Poročajo pa, da so mu pomagali v tem oziru Rusi, ko so mu poslali 100 železniških tovnih voz municije.

SOVJETSKI URADNIKI NEZAZELJENI V ANGLIJI.

London, Anglija. — Sovjetski poslanik in uradniki ter agenti boljševiske Rusije, so dobili od angleške vlade poziv, da morajo zapustiti deželo v teku desetih dneh. Člani sovjetske trgovske kompanije, pa lahko ostanejo na Angleškem, dokler se jim poljubi, ako prosijo za tozadevno dovoljenje in se registrirajo na pristojnem mestu, kot inozemci. Ker je ta kompanija za Anglijo dobičkonosna, in razpolaga s kapitalom do 5 milijonov dolarjev, angleški vladi ni na poti. Sovjetske oblasti so pa drugega mnenja. Ker je vsa kupčija v Rusiji pod upravo državnega monopola, mora tudi omenjena kompanija svoje posle urediti in jih zaključiti ter se vrniti v Rusijo.

V inozemskih diplomatskih krogih se smatra rusko-angleški spor, kot nevarnost miru v Evropi. Udarec, ki ga je Anglija prizadajala sovjetski vladi v Rusiji, je za boljševiske hud in zna biti katastrofalen. Kredit, ki ga je doslej imela Rusija v Nemčiji, ji je odpovedan. Sovjetski vladi v Rusiji so ure štete.

NAROČNIKOM NA ZNANJE

Ker je v ponedeljek praznik Kinčanja grobov (Decoration Day), ne izide torkova številka Amer. Slov. Prihodnja številka izide zopet v sredo, 1. junija, kar naj blagovolijo cenjeni naročniki vzeti na znanje. Uredništvo.

VELIKA DEDIŠČINA.

Birmingham, Ala. — Pred sedmimi leti je umrl v New Yorku premožen prodajalec zemljišč in zapustil svoji nečakinji \$3,000,000. Nečakinja, Mrs. M. T. Harris, ki svojega strica še nikoli ni videla, ni o dediščini ničesar vedela. Sedem let so jo advokati iskali, našli so jo šele zdaj. Mrs. Harris je mati dveh otrok in je bolniška strežnica, njen mož pa navaden delavec.

CHARLES LINDBERGH DOBROTNIK.

Lindbergh je prispeval precejšnjo vsoto k skladu za pomoč družinam francoskih letalcev. — Letalec namerava napraviti več poletov po Evropi.

Pariz, Francija. — Capt. Charles A. Lindbergh, ki je prvi napravil polet iz New Yorka v Pariz, je postal ljubljenec Francije. Prispeval je k skladu za družine ponesrečenih francoskih letalcev 150,000 frankov, to je \$5850. Imenujejo ga dobrotnika, kakor tudi junaka.

Lindbergh se je odločil, da bo napravil letalno turo po Evropi, obiskal bo Bruselj, London, Berlin, Dunaj in Rim, kjer bo gost kraljevskih dvorov. To potovanje mu bo vzelo par tednov.

Ponovno pa izjavlja, da odklanja vse ponudbe kino družb in hoče vse svoje moči posvetiti avijatici.

Drznega letalca vabijo vse države, prosijo ga, naj jih obišče, med temi je tudi Jugoslavija. V Ameriko se bo vrnil Lindbergh proti koncu meseca junija.

IZLET V JUGOSLAVIJO.

Skupina Amerikancev jugoslovanskega pokolenja, bo pod vodstvom John R. Palandecha, ki je tudi med Slovenci v Chicagu dobro znan, obiskalo domovino in se pomudilo nekaj časa v Sloveniji, odnosno v Ljubljani. Ti izletniki odpotujejo iz New Yorka dne 9. julija, in sicer s parnikom Aquitania, Cunard družbe.

To je prvi izlet pod vodstvom Mr. Palandecha, ki namerava izletnike seznaniti z Jugoslavijo. Mr. Palandech ima skrbno izdelan program, da bodo izletniki videli vse lepše kraje naše stare domovine. Ustavili se bodo tudi v Parizu, kjer bodo obiskali kraje, po katerih je divjala svetovna vojna, kajti med izletniki je mnogo takih, ki so se nahajali v Franciji z ameriško vojsko.

Mr. Palandech bo šel na roko izletnikom v vsakem oziru. Kdor hoče kakšno pojasnila, naj piše ali se zgleda pri njemu. Njegov naslov je: 536 So. Clark Str., Chicago, Ill.

KALJ FERDINAND ZOPET NEVARNO BOLAN.

Dunaj Avstrija. — Poročajo da se je romunskemu kralju Ferdinandu zopet obrnilo na slabše. Tri dni ni zavžil nobene hrane.

GRADITELJ CEST.

Slika nam predstavlja Chas. M. Babcocka, načelnika državne cestne komisije v Minnesoti, ki je postal predsednik American Road Builders družbe, ki je ena izmed največjih organizacij za grajenje cest na svetu.

KRIŽEM SVETA.

Washington, D. C. — "Black hills" v južni Dakoti si je zbral predsednik Coolidge za svojo poletno bivališče. Če se ne premisli, bo poletna Bela hiša v poslopju, ki ima 30 sob in je obdano z drevjem vse naokrog. Tukaj namerava "molčiči Cal" počiti od trudapolnega duševnega dela.

Indianapolis, Ind. — V Indianopolisu že občutijo posledice premogarske stavke, kajti ceno mehkega premogu so trgovci zvišali od 25 do 50 centov pri toni.

Chicago, Ill. — Radi slabega vremena, ki smo ga imeli v Chicagu in okolici minuli mesec, ni bilo mogoče farmarju Martinu Haffey-ju v West Chicagu, saditi koruze, to pa je tako skrbelo njegovo ženo, da si je s kroglo končala življenje.

Toledo, O. — Mrs. Augusta Johnston, stara 52 let, je bila aretirana, ker je pisala predsedniku Coolidgeu grozilo pismo. Oddali so jo v opazovalnico za umobolne.

Santa Monica, Cal. — Lieut. Walter J. Ligon, rezervni častnik, in njegov pilot, Ivan L. Hall, sta iz visočine 1000 čevljev treščila z letalom na zemljo in bila na mestu mrtva.

Chicago, Ill. — Tukaj so aretirali črnca Franka Benton-a, ki je priznal, da je izvršil najmanj petindvajset roparskih napadov.

Pana, Ill. — Luke S. Gardner, star 77 let, bivši okrajni nadzornik, je bil najden v hlevu na svojem posestvu mrtev. Zadel ga je srčna kap.

Washington, D. C. — Pomozni vojni tajnik Hanford MacNider, je z letalom treščil na zemljo in bližnji Boiling letalnega polja, zadobil je pa le lahke poškodbe.

Murphysboro, Ill. — Velika porota Jackson okraja je spoznala krivim umora prvega reda župana W. A. Buddsa, policijskega načelnika W. Green-a in bivšega šerifa W. Davisa. Obdolženi so, da so zvezi z umorom Fred Dominicka lastnika "poolrooma".

TAJFUN V LUZONU.

Manila, P. I. — Vrtinčasti vihar je povzročil velikansko škodo petnajstim provincam Luzon otoka. Kolikor je znano, človeških žrtev ni veliko, materialna škoda je pa ogromna. Baguto, kjer je priljubljeno letovišče, je odrezano od ostalega sveta; brzojavna in telefonska napeljava je potrjana. To mesto je najbolj prizadeto, kjer je tudi največ škoda povzročena.

POLJSKA GROZI MESTU GDANSKU.

Poljski topovni čoln pred svobodnim mestom Gdansk. — Spor je nastal radi polotoka, katerega se lasti Poljska.

Gdansk. — Med svobodnim mestom Gdansk in Poljsko je prišlo do spora, ki je postal resen. Po mirovni pogodbi je dovoljeno Poljski, da se poslužuje pristanišča na Westerplatte polotoku. Oblasti svobodnega mesta si pa pridružujejo pravice, da kontrolirajo pristanišče in ne dopustijo Poljski, da bi to pristanišče vporabljala kot prosto trgovsko luko. V to pristanišče je zdaj prispel parnik z municijo za Poljsko, katerega je spremljal poljski topovni čoln, kar je dalo oblastim svobodnega mesta razumeti, da misli Poljska resno, in si svoje pravice do pristanišča nepusti kršiti.

VIHAR V VIRGINIJI; 6 OSEB MRTVIH.

Norfolk, Va. — Ciklon je divjal nad Norfolk-Portsmouth okrajem, ki je povzročil veliko materialno škodo; šest oseb je prišlo ob življenje in 30 jih je zadobilo poškodbe, nekateri težke.

\$25,000 ZA POLET V HAWAII.

Honolulu. — James D. Dole, predsednik havajske Pineapple kompanije, ki je tudi član National Aeronautical društva, je razpisal nagrado v znesku \$25,000, kdor bo prvi z letalom poletel iz Severne Amerike v Honolulu. Razume se, da letalec ne sme med potjo nikjer pristati. Ta ponudba je veljavna eno leto.

Hollywood, Cal. — Sid Grauman, hollywoodski milijonar, lastnik gledališča, je obljubil kot nagrado tistemu, ki bo prvi poletel iz Los Angelesa z letalom v Tokio, Japonsko, \$30,000.

NAGLA SMRT VEKTRATNEGA MILIJONARJA.

New York, N. Y. — Nagloma je umrl, ko je igral tenis, Payne Whitney, znameniti športnik, večkratni milijonar, ki je po svojem očetu podedoval veliko premoženje. Pravi, da je njegovo imetje vredno okrog 300 milijonov dolarjev. Star je bil 51 let.

— Merchants, advertise in "Amerikanski Slovenec."

Iz neodrešene domovine.

SLOVENCI NA PRIMORSKEM ZGUBILI DRŽAVNE SLUŽBE, VEČINA JIH JE BILO PREMEŠČENIH DALEČ V ITALIJO. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Slovenski delavec na cesti.

Slovenca ne najdeš več v državni službi na Primorskem. Kdor ni bil vržen na cesto, je bil gotovo premeščen daleč v Italijo. Tako moraš iskati tistih pet slovenskih sodnikov in trideset kanceliste po Beneškem, na Tridentinskem in še nižje doli. Drugih slovenskih državnih uradnikov, ako izvzamemo učitelje, v Italiji ni več. Pač pa tolerira poštna in železniška uprava še nekaj pismonoš in železničarjev; tudi železničarji so že danes razkropljeni po vsej Italiji. To so samo nameščenci, ki so mnogo let služili še pod Avstrijo. Kajti nanovo se ne namesti noben Slovenec več. Vstop v državno službo je torej Slovincu definitivno zaprt. Slovenec je državljan druge vrste. Ni treba posebej poudarjati, da pomeni ta izključitev za gospodarstvo Slovencev silen udarec. Kje naj dobi kruha tisti sinovi kmečkih hiš, ki so nekaj našli kruh v državnih službah? Seveda posebnega zakona ni, ki bi določal, da se Slovan ne sme sprejeti v službo, a postavljajo se taki pogoji, da jim Slovan ne more zadostiti. Predvsem se zahteva od nameščencev, da ni fašistovskemu režimu nasproten; režim pa smatra vse Slovence za fašizmu sovražne.

Uprava državnih železnice n. pr. zahteva, da mora biti tudi navadni železniški delavec (!!) več italijanskega jezika v čitanju in pisanju. Tako je tudi v drugih oddelkih državne uprave. Slovanom v Italiji ne preostane drugega kakor da iščejo kruha v zasebnih podjetjih. A tudi tukaj slabo kaže. Ladjedelnice v Trzicju in Trstu, ki so pred vojno absorbirale ogromno število slovenskih delavcev, so danes slovenskemu delavcu skoro nedostopne. Brodogradništvo preživlja težko krizo, delavstvo se odpušča ali pa se mu plača niža. Tržiški delavec prejme danes 13 lir na dan! Prišel je še hujski udarec. Pred dobrim tednom je bila objavljena tako zvana "karta dela", ki daje pri nameščanju prednost delavcem, vpisanim v fašistovske sindikate; praktično izključuje torej Slovence tudi iz zasebnih podjetij. In "karta" se danes na Primorskem že izvaja. Ali zatajiš svoj narod in postaneš fašist, ali pogini na cesti! Kdor noče zatajiti svoje matere, gre v svet, v Ameriko. Primorska dežela se vidno prazni.

Prvi maj na Goriškem. Karabinerji so že več dni prej hodili po vaseh in iztikali za — komunisti. Vpraševali so, kakšne navade imajo kmetje ta dan, ali demonstrirajo itd. V noči med 30. aprilom in 1. majem so bili celo noč pokonci. Patrulirali so po vaseh. Iskali — prazen strah. Mir, nenavaden mir povsod. Nič petja na vasi, nič glasnega posvetovanja, nič pokanja, nobenih priprav za dvig "maja". In drugo

jutro so se dekleta zamaž ogle dovala po "maju." Karabinerji so se zmagovito vrnili na svojo postajo, podestati so uradno ugotovili "popoln mir" in menda tudi poslali udanostno brzojavko v Rim: "Duce, svest si, da tolmačim čuvstva drugorodnega prebivalstva, ki je na dan, ko je nekaj postavljalo simbolična drevesa z rdečo zastavo marksizma, ohranilo hladno kri in popolno disciplino, izrazam svojo fašistovsko zvestobo." Devet let gospodarijo že Italijani na Primorskem in še tako malo poznajo to ljudstvo. Povsod vidijo priprave na politične manifestacije, na upor! Našim bratom so prepovedali tudi tako nedolžen običaj, kakor je postavljanje "majev."

Narodni odpadnik Jerkič aretiran.

Kateri Vipavec bi bil mislil, da pride učitelj Jerkič, ki je denunciral večkrat slovenske duhovnike in jih spravil tudi na zatožni klop, tako kmalu do zasluženega plačila? Sami fašisti so ga aretirali, ker je nahulil milico, ko ga je vrgla pijanega iz gostilne v Podkrajju. Takrat ga je milica spravila iz gostilne, ker se je vedel svojemu stanu neprimerno, trikrat je zopet zlezal noter. Nazadnje je nekaj bleknil proti milici in jo odkuril domov. Drugi dan je bil aretiran in odpeljan v ajdovski zapor. Vanitas vanitatum! Tako se rušijo stebri slovenskega fašizma; izpodkopanih je že mnogo drugih.

Vzorni podestat.

Podestat v Ajdovščini je vzor italijanskih podestats na Primorskem. Ajdovska občina ima v proračunu že postavko glede prispevanja za vzdrževanje otroškega vrta raznarodovalnega "Lega Nazionale." Sedaj je podestat še vpisal občino v drugo poitalijancjevalno društvo "Dante Alighieri" in sicer kot ustanovno članico. Ajdovski podestat pač dela po Mussolinijevem geslu: "Ljudski denar je svet."

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire samo večeraj pošljali po teh cenah:

500 Din.....	\$ 9.40
1,000 Din.....	18.50
2,500 Din.....	46.25
5,000 Din.....	92.00
10,000 Din.....	182.00

100 lir.....	\$ 6.15
200 lir.....	12.00
500 lir.....	29.00
1000 lir.....	57.00

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana. Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno. IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO. Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJŠEK & ČEŠARK, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izbaja vsaki dan razna nedelja, ponedeljek in dnevi po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: CANAL 0098.

Naročnina: Za leto leta \$5.00 Za pol leta 2.50 Za Chicago, Kanado in Evropo: 6.00 Za celo leto 12.00 Za pol leta 6.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrtič dopolnje.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Vsak naročnik in naročnica čitaj to-le!

Zanimanje za naš list vidno narašča med narodom po celi Ameriki. Naročniki so ponosni nanj in ob vsaki priliki pokažejo svoje veselje nad napredkom lista.

Pošiljajo nam razne nasvete, kaj vse bi želeli da bi jim list prinašal: žele imeti članke najmožnejših in najduhovitejših pisateljev, žele imeti izvirna poročila slovenske in slovenske javnosti od tukaj in iz starega kraja, izvirne in zanimive povesti itd. tako, da bi bil naš list Amer. Slovenec najpopolnejši list in visoko nad vsemi drugimi.

Vodstvo lista in odbor delniške družbe Edinost seveda ceni take nasvete in jih po možnosti upošteva. Udeleževati pa ne more vseh brez pomoči naročnikov samih.

Za uresničenje vseh dobrih in idealnih nasvetov je treba denarja, denarja in zopet denarja. Tiskovna družba Edinost ima na razpolago samo to, kar dobi za naročnino lista in kar si sama prisluži z delom v tiskarni in s prodajo blaga, s katerim trguje. Nobenih rezervnih skladov nima, v katere bi lahko posegala, nobene jednote, ki bi jo zakladala, niti ne prositi in ne pričakuje darov. Z delom in varčnostjo je privedla list do viška, na katerem stoji danes.

Zato pozivljamo vse one, ki žele listu napredka, ki žele videti svoje ideje in nasvete uresničene, ki žele videti list Am. Slovenec na višku popolnosti, vse te pozivljamo, da se združijo z nami in delajo z nami v živahni propagandi in agitaciji za list, da ne mirujejo prej, da bo vsak njihov znanec naročnik lista Amerikanski Slovenec.

Veliko število naročnikov pomeni zadostne dohodke za vzdrževanje in izboljšanje lista.

Potreba je pa tudi, da vsi naročniki redno plačujejo svojo naročnino takoj, ko jim poteče. S kolektanjem zaostale naročnine ima list vsako leto veliko stroškov. Kaj ko bi vsak naročnik našega lista naredil sklep, da bo obnovil svojo naročnino pred koncem istega meseca, v katerem mu poteče, ne da bi ga bilo treba še posebej na to opomniti.

Kdaj naročnina poteče, lahko razvidite iz številke poleg vašega naslova na listu. Prva številka pomeni mesec, druga leto, v katerem naročnina poteče. Tako lahko vsak dan vidite, kdaj je treba naročnino poravnati. Treba je le tupatam pogledati na te številke in ko pride mesec, v katerem naročnina poteče, poslati na upravništvo \$5.00 (za Chicago, Kanado in Evropo \$6.00) za nadaljnjo enoletno naročnino. Ali ni to popolna preprosto in lahko? Vas ne stane nič več.

Za prihodnja dva meseca smo določili posebno kampanjo za obnovo stare naročnine in za pridobivanje novih naročnikov. Določene so v ta namen posebne nagrade, do katerih je upravičen vsakdo, ki poravnava naročnino v tem času, ali pa, če se na list na novo naroči.

Opozorjamo vse naročnike, naj pazno prečitajo tozadevni oglas na tretji strani tega lista. Odločite se in idite na delo tudi za novimi naročniki. DOVOLJUJEMO ZA NOVE NAROČNIKE POSEBNE POGOJE:

Kdor dobi novega letoletnega naročnika je deležen sam ENE izmed navedenih nagrad v oglasu. Ravno tako je deležen ENE izmed navedenih nagrad pa tudi novi naročnik, ki se na list naroči. Tako dobota to pot oba nagrado, agitator in novi naročnik. Za agitatorje je to posebno dobro, ker v tej kampanji lahko obljubi nekaj tudi novemu naročniku, a je je ob enem deležen tudi sam. Kaj takega doslej še ni bilo razpisane za nove naročnike. Zato pa le vsi na delo, dokler je čas!

Stari naročniki, ki poravnajo zaostalo naročnino in plačajo za eno leto naprej, so deležni ene izmed navedenih nagrad. Poslati pa morajo naročnino direktno na upravništvo.

Da bo vsem umljivo, še enkrat: Pri novemu letoletnemu naročniku je deležen ene izmed navedenih nagrad agitator in novi naročnik. Pri stari naročnini pa se mora poravnati za-

Viggo Cavling:

ŠKOLJKA.

(Dalje.)

V jezi pograbijo puškinke cevi in zavintijo puškina kopita v velikih krogih po zraku. Roparji se hočejo maščevati.

Nobenega usmiljenja ne čutijo do belih psov, ki so jih preganjali vso noč in ki so postrelili štiri njihove tovariše. Sedaj so oni v premoči! Šest proti štirim! Smrt in pogubljenje barbarom!

Rumeni obrazi se jim krčevito napno; približajo se v skokih. Puške imajo pripravljene k udarcu, nikelnasti okovi se zablašče.

Da, podobni so norim orjakom in palčkom, ki se dvignejo na Japonskem enkrat na leto iz vulkanskih žrel, da se napijejo krvi.

ostalo in plačati še za celo leto naprej. Le ti naročniki bodo deležni nagrade, pod pogojem, da pošljejo naročnino direktno nam na upravništvo.

To velja pa samo za junj in julij. Pisma, ki bodo nosila poznejši datum pošnega pečata, se ne bodo upoštevala.

Ako se zavzamejo vsi naročniki in naročnice v tem času in gredo na delo brez odlašanja, tedaj lahko dosežemo tisoč novih naročnikov.

Bratje in sestre, za katoliški list gre spet. Za vaš list gre, ali bote pomagali? Mi smo prepričani, da. Zanašajoč se na veliko zavestnost naših naročnikov in naročnic in zanašajoč se na božjo Previdnost, otvarjamo in razglamo to veliko junijsko kampanjo!

Vi rojaki širum Amerike, vi prijatelji in ljubitelji najstarejšega slovenskega lista v Ameriki, vi pa vzemite ta poziv na znanje in idite na delo, dokler ne obiščete v tem kampanji zadnjega rojaka in rojakinje po vaših naselbinah!

Koncem naj dodamo še to le, da enako pomagajte listu, ako pri nas naročate tiskovine, knjige, devocijonalije, gramofonske plošče itd., ker se z izkupičkom pomaga vzdrževati in izboljšavati tudi list. Le radi tega, da podpremo list, se uprava bavi tudi s trgovino gori imenovanih predmetov in stori vse možno od svoje strani za povzdigje lista in podjetja. Ako torej tudi vsi naročniki store svoje, vsak vsaj nekoliko, pa bomo kmalu lahko ustregli vsem in v veselje in ponos nam bo Vaš in naš Amerikanski Slovenec.

SMRTNA KOSA IN DRUGO MED NAŠIMI FARMARJI.

Willard-Tioga, Wis.

Tu je pred kratkim umrla v bolnišnici Mrs. Lajkovič. Stara je bila 73 let. Dokler ji niso opešale popolnoma moči, šla je še vsako nedeljo k sv. maši. Bila je vsem priljubljena. Zapuščena moža na Oglesby, Ill., tu na Willardu pa hčer Karolino omoženo Zupančič. Pogreb se je vršil 3. maja.

Danes, 23. maja pa smo k zadnjemu počitku spremili Mrs. Ano Hribar. Pokojna je dalj časa bolehal. Iskala je pomoči pri več izkušenih zdravnikih, a vse je bilo zaman. Bila je tiha in blaga žena in skrbna mati svojim otrokom. Doma je bila iz Mal. Mlačevca, p. d. pri Davčurju pri Grosupljem, župnija Zalna. Stara je bila 41 let. Tu zapuščena žalujočega soproga in 10 otrok, enega brata in eno sestro, omoženo Volk. Pogreba se je udeležilo vse od blizu in daleč. Pogreb je bil s črno sv. mašo zadušnico. Domači gosp. župnik imel je pretresljiv poslovljni govor, tako da ga ni bilo v cerkvi, da bi se mu ne porosilo oko. Bila je članica dr. Marija Pomagaj št. 174 KSKJ. in članica Altarnega društva.

Bog potolaži potrtega žalostnega soproga in neotlažljive otroke. Pokojni pa večni mir in pokoj! Pogreba udeležila sta se korporativno dr. Marija Pomagaj št. 174 KSKJ. in dr. sv. Družine št. 136 KSKJ.

Danes, 23. maja nastopil je službo kot poštni klerk Mr. Fr. Lesar ml. Ponosi smo vsi, da je to službo dobil sin slovenskih starišev.

Vreme imamo vedno deževno in hladno.

V ponedeljek, dne 30. maja, pa vsi na piknik, katerega priredi društvo sv. Družine št. 136 KSKJ. Vsega bo v izobilju. Le

vsi, prav vsi k Mr. Jos. Rakovcu. Ludvik Perušek, zast. Pittsburgh, Pa.

Kaj je novega v mestu večnega dima? Prosim, da natisnete ta dopis v cenjeni list Amer. Slovenec iz našega "Smoke City," da tudi od nas kaj slišijo rojaki po širni Ameriki.

Z delom gre bolj počasi, vendar po mestih, kakor je Pittsburgh, mislim, da ni tako slabo kot je po manjših naselbinah. Na društvem polju pa nisimo najzadnji, posebno ne pri društvu KSKJ.

Kakor znano, meseca decembra l. l. sta se združili št. 33 in 50. v eno društvo pod imenom Marije Device št. 50 KSKJ. Še pred združitvijo so ta društva v marsičem bila v prvi vrsti v naši naselbini, zdaj pa gotovo v vsem.

Društvo šteje okoli 800 članov (ic) v obeh oddelkih; imamo vsakojakega poklica in obrti, največ pa proste raje. Če pa seštejemo člane in njih starost, smo 100% pri jednoti nasproti drugih društev, to znači, da smo vsi mladi.

Premoženja je okoli \$12,000, tudi smo delničarji Amer. Slovence. Zato bi bilo umestno, da vsak rojak (inja) pristopi k tako velikemu in bogatemu društvu dokler je čas. Informacije za pristop dobite pri Trempešu ali Pavlakoviču na 48th Street.

Prvo skupno veselico smo imeli 31. decembra, na Silvestrov večer, na kateri je bil tudi naš gl. predsednik sobrat A. Grdina.

Zdaj pa priredimo veliki izlet ali piknik dne 12. junija na King Tut Grove, Glenshaw, Pa. Upati je velike udeležbe od strani članstva in cenj. občinstva, da se v prosti naravi razveselimo in pozabimo na vsak-

vsi, prav vsi k Mr. Jos. Rakovcu.

Ludvik Perušek, zast. Pittsburgh, Pa.

Kaj je novega v mestu večnega dima?

Prosim, da natisnete ta dopis v cenjeni list Amer. Slovenec iz našega "Smoke City," da tudi od nas kaj slišijo rojaki po širni Ameriki.

Z delom gre bolj počasi, vendar po mestih, kakor je Pittsburgh, mislim, da ni tako slabo kot je po manjših naselbinah. Na društvem polju pa nisimo najzadnji, posebno ne pri društvu KSKJ.

Kakor znano, meseca decembra l. l. sta se združili št. 33 in 50. v eno društvo pod imenom Marije Device št. 50 KSKJ. Še pred združitvijo so ta društva v marsičem bila v prvi vrsti v naši naselbini, zdaj pa gotovo v vsem.

Društvo šteje okoli 800 članov (ic) v obeh oddelkih; imamo vsakojakega poklica in obrti, največ pa proste raje. Če pa seštejemo člane in njih starost, smo 100% pri jednoti nasproti drugih društev, to znači, da smo vsi mladi.

Premoženja je okoli \$12,000, tudi smo delničarji Amer. Slovence. Zato bi bilo umestno, da vsak rojak (inja) pristopi k tako velikemu in bogatemu društvu dokler je čas. Informacije za pristop dobite pri Trempešu ali Pavlakoviču na 48th Street.

Prvo skupno veselico smo imeli 31. decembra, na Silvestrov večer, na kateri je bil tudi naš gl. predsednik sobrat A. Grdina.

Zdaj pa priredimo veliki izlet ali piknik dne 12. junija na King Tut Grove, Glenshaw, Pa. Upati je velike udeležbe od strani članstva in cenj. občinstva, da se v prosti naravi razveselimo in pozabimo na vsak-

danje delo. Priredimo zmeraj ob pravem času za kaj takšnega pristnega newyorčana home-made, da veste g. urednik, kako je "gut", bi kar z zračno Lij, zi prihiliti sem poskusit ga, mi bližnji pa s "stifletencug."

Pa še nekaj, — našega društva mladi fantje so organizirali Baseball Club KSKJ. Manager je John Golobich ml., sin lokalnega zastopnika A. S. Mr. J. Golobicha. Ne vem, ali so že kaj zogali, tudi ne vem imena igralcev. Mr. Golobich ml. vabi v lokalnem listu "The Sun" tako-le:

"K.S.K.J. Club of Lawrenceville is in line for the championship in the first-class division, and is without a game for this week. Call Fisk 2833-R in evening and ask for John."

Torej je razvidno, da ima pripravljeno vojsko, ne samo defenzivno, ampak za ofenzivo.

Torej vsi veselo na King Tut Piknik! Rodoljubni pozdrav vsem rojakom, A. S. pa obilo novih naročnikov!

Društveni član.

PRI SV. ŠTEFANU SE PRAVILJAVO VELIKE STVARI.

Chicago, Ill.

Dnevi teko in karneval je pred vrati. Še en teden, pa bo oživela Lincolnova ulica med 21. in 22. "placom." Štante se bodo postavili, "ringelšpil" se bo oglašil, vzdigajoče kolo s svojimi čolniki in stoterimi lučkami se bo zavrtelo. Pravi semenj bo. Naša društva so že v redu in pripravljena, da razložo po svojih štantih krasne dobite in vse je pripravljeno, da se bo delilo lepe darove za majhno ceno. Da, vse je pripravljeno za naš semenj, ki se imenuje "karneval." Vse je v redu. Samo pridno molimo, da bi Bog dal lepo vreme od 2. do 13. junija.

Naš dobri prijatelj, občinski mož alderman, g. Deni Horan, nam je dobil že vsa potrebna dovoljenja od policijskega komisarja, od uličnega komisarja, da se zapreta dva blocka Lincolnove ulice in od električnega komisarja za električni tok.

Tako so odbori in pododbori vsi naredili svoje delo. Alderman je naredil svoje. Kaj pa je še treba, da bo uspeh? Odgovor na vprašanje: Kaj pa vi, farani svetoštevanski, ste tudi že pripravljeno?

Da, to, samo to je še potrebno, pa bomo naredili uspeh, kakršnega še ni naredila slovenska naselbina v Chicago. Dobro! Da bo pa odbor še farane in celo okolico, slovensko in neslovensko vzbudil k zanimanju in jih povabil, zbrala se bo v soboto večer velika parada, dva ali tri "truke" bomo naložili otrok, da bo dovolj krika po ulicah, vsak bo imel svojo trompeto, s katero bo klical na "karneval" okolico. Za njimi se bo razvrstila dolga vrsta avtomobilov, na katere bodo posedli naši muzikantje s harmonikami in drugimi instrumenti. Veliki napisi na avtomobilih bodo kričali in povedali, kaj hočemo

in na kaj vabimo. In da tega povabila nihče ne bo preslišal, je sklenil odbor, da bo to paradižno ponovil pet večerov za vrstjo. — Zato, rojaki, farani! Vsi, prav vsi, tudi vi tam v lepem Cicero alij tam v hladnem Berwynu ali na North Side ali na South Side, vsi vkup, vkup te večere karnevala! Noben ne sme ostati doma! Ta prireditelj naj bo velikanska, naj bo ponos naselbine!

Zato vsi Slovenci na semenj! Tu se najdemo, poveselimo, pozabavamo vsi, kar nas je v veliki Chicagi. Pa vsi pripeljimo seboj tudi svoje slovenske in neslovenske znance in prijatelje! Tu bo na prodaj cel avtomobil samo za 10c — recite in pišite deset centov! Če ne verjamete, pa pridite pogledat. Cel karneval bo ta avto zastavljen javno, da ga boste vsi lahko videli in se prepričali, da to ni kak avto "z lecta," tudi ne igračka, temveč pravi avtomobil za štiri osebe, zaprt, lep, "zgloncan," nov, popolnoma nov. — Tako, rojaki skupaj! Vsi skupaj! Vsi na karneval!

Odbor.

Isti dan, 12. maja je potrkala na vrata bela žena smrt Barbare Tomec na Bluff St. Bolna je bila okrog osem mesecev za sušico. Previdena je bila večkrat s svetimi zakramenti. Zelo žalostno je bilo za pokojno, ko so ji sina pokopali deset dni pred njeno smrtjo, v starosti 23 let. Sin je tudi umrl za sušico. Pokojna B. Tomec je bila stara 48 let, rojena v vasi Dobravice, fara Podzemelj v Belokrajini. Zapuščena enega sina in pet hčera. V Jolietu je živela 16 let. Vdova je bila deset let. Spadala je k društvu sv. Frančiška Sal. št. 29 KSKJ. in bratovščini sv. Družine. Društveni član in sosesre so ji napravili špalir in jo spremile v cerkev. Pogreb je bil v nedeljo, 15. maja popoldan ob udeležbi mnogogostevilnih faranov, kateri so jo spremili na mirovdvor sv. Jožefa. Blaga mati počivalj v miru in sveti ti večna luč!

Dne 12. t. m. je v Gospodu zaspal rojak Jernej Puncar, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Mož je bolehal že par let za srčno hibo. Star je bil 48 let. Rojen je bil na Štajerskem pri Sv. Petru v Savinjski dolini. V Ameriko je prišel pred 16. leti in je delal vedno v Jolietu. Zapuščena žena in osem otrok. Štiri sine in štiri hčere. Pokojnik je spadal k društvu sv. Frančiška Sal. št. 29 KSKJ. in k Družbi sv. Družine. Pogreb je bil v vršil v petek, 13. maja, s peto sv. mašo v cerkvi sv. Jožefa. Člani imenovanih društev so ga spremili na zadnji poti in mu priredili lep pogreb. Blagi mož in oče naj počiva v miru in naj sveti mu večna luč!

Dne 15. maja sem se oglašil po opravih pri rojaku Marko Črnetiču na 1207 Hickory St., kjer ima svoj lepi dom in brivnico. Notri sem našel več mladih in žensk, poznanih in nepoznanih, ki so imeli živahen pogovor. Večidel se je pogovarjali od stare domovine in videl sem, da so namenjeni iti na obisk v Belokrajino. — Gospa Ana Črnetič se je namenila obiskati svojo priletno mamo in bo vzela seboj hčerko in sinka. Šla bo pogledat v Slamno vas pri Metliki. Z gospo Črnetič gre tudi brat Anton Žugel, da bo videl svojo mater v Slamni vasi in obenem bo pogledal, da si dobi nevesto in jo pripelje v Joliet. Potem sem našel žensko, ki se mudi tu na obisku iz Crested Butte, Colo., gospa Ana Zlogar s petletnim sinčkom, in gre na obisk k materi in sestram v vas Boldreš, fara Radovica. Ta skupina je odpovala iz Jolietu ob 4. uri v Gary, Ind., tam se jim je pridružila Barbara Prosenik, rojena Režek, podomača Krejačeva iz Bojane vasi, fara Radovica, ki gre tudi na obisk v staro domovino. Ta karavana se je ukrcala v New Yorku na ladjo 17. maja. Želim vsem srečno pot in povratek nazaj med svoje. Z Bogom in do svidenja!

Poročevalec.

(Dalje na 4. strani.)

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Dne 12. t. m. je v Gospodu zaspal rojak Jernej Puncar, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Mož je bolehal že par let za srčno hibo. Star je bil 48 let. Rojen je bil na Štajerskem pri Sv. Petru v Savinjski dolini. V Ameriko je prišel pred 16. leti in je delal vedno v Jolietu. Zapuščena žena in osem otrok. Štiri sine in štiri hčere. Pokojnik je spadal k društvu sv. Frančiška Sal. št. 29 KSKJ. in k Družbi sv. Družine. Pogreb je bil v vršil v petek, 13. maja, s peto sv. mašo v cerkvi sv. Jožefa. Člani imenovanih društev so ga spremili na zadnji poti in mu priredili lep pogreb. Blagi mož in oče naj počiva v miru in naj sveti mu večna luč!

Dne 15. maja sem se oglašil po opravih pri rojaku Marko Črnetiču na 1207 Hickory St., kjer ima svoj lepi dom in brivnico. Notri sem našel več mladih in žensk, poznanih in nepoznanih, ki so imeli živahen pogovor. Večidel se je pogovarjali od stare domovine in videl sem, da so namenjeni iti na obisk v Belokrajino. — Gospa Ana Črnetič se je namenila obiskati svojo priletno mamo in bo vzela seboj hčerko in sinka. Šla bo pogledat v Slamno vas pri Metliki. Z gospo Črnetič gre tudi brat Anton Žugel, da bo videl svojo mater v Slamni vasi in obenem bo pogledal, da si dobi nevesto in jo pripelje v Joliet. Potem sem našel žensko, ki se mudi tu na obisku iz Crested Butte, Colo., gospa Ana Zlogar s petletnim sinčkom, in gre na obisk k materi in sestram v vas Boldreš, fara Radovica. Ta skupina je odpovala iz Jolietu ob 4. uri v Gary, Ind., tam se jim je pridružila Barbara Prosenik, rojena Režek, podomača Krejačeva iz Bojane vasi, fara Radovica, ki gre tudi na obisk v staro domovino. Ta karavana se je ukrcala v New Yorku na ladjo 17. maja. Želim vsem srečno pot in povratek nazaj med svoje. Z Bogom in do svidenja!

Poročevalec.

(Dalje na 4. strani.)

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Usoda evropskih princezinj.

Vse se spreminja na tem božjem svetu. Tudi evropske princezinje, vzgojene v pompu in sijaju kraljevskih dvorov, bodo morale spremeniti svoje nazore o izbiranju mož, da ne bodo samevale kot stare device.

Princezinje so tako vzgojene, da se držijo strogo tega, da ne poročijo drugega moškega, kakor le kakšnega princa ali kralja. Te tradicije bodo pa v doglednem času morale med staro šaro, kajti število princezinj v Evropi je veliko večje, kakor pa mož, s katerimi bi se smele poročiti. Število prestolov se je po vojni skrčilo, še ena taka vojna, pa ne bo nobenega več ostalo.

Trdijo, da je 1500 princezinj v Evropi, ki čakajo, kdaj bo kateri njim enak prišel in zaprosil za roko. Princev je le 75, toraj nekje se bo moralo popustiti, če ne bo večina hčera kraljevske krvi ostalo brez moža. Pa tudi med tem malim številom, kar je še princev, je največ takih, ki si želijo svobode v ljubezni in se ne brigajo za svoje sovražnice.

Romunska kraljica Marija, pravijo, ima največjo prakso v tem, kako se hčere spravi kamor spadajo, ker je že dvema svojima hčerama znala najti kronanega moža. Prva, to je starejša, Elizabeta, je poročila grškega kralja Jurija; druga, Marija, je postala jugoslovanska kraljica, ko je poročila kralja Aleksandra. Kdo bi si mislil, a vendar je resnica, tako pravi poročilo, da na nekaterih dvorih zavajajo romunsko kraljico, ker je imela tako veliko srečo. Ko pa je kralj Jurij dobil breco v Grčiji in so ga pregnali republikanci iz domovine, je to nežni spol na nekaterih dvorih privoščil lepi Elizabeti, za katero ni upanja, da bi še kdaj nosila krono kraljice.

Romunska kraljica je pa prišla pri tretji hčerki, Ileani, do prepričanja, da je sreča opoteča. Ko je bila Ileana stara šele petnajst let, je že lovila kraljico za njo kraljevskega sina za moža. Letela je pa topot prevosko, kajti ponujala jo je angleškemu prestolonasledniku. Le-ta je rekel kraljici, da je Ileana še precej čedno dekle, pristavil pa je, naj jo pošlje še v šole. O zaroki potem seveda ni bilo govora. Napravila je nato še par poizkusov, z istim rezultatom kakor na Angleškem. Ko je videla, da ne bo nič na dvorih, si je kraljica Marija mislila, pa poskusimo v deželi "vsemogočnega" dolarja. Dolar ima menda pri takih isto moč kakor kraljevska krona, a tudi v Ameriki ni imela sreča.

Kolikor je znano, valeski princ nima veselja za ženitev. Svojim prijateljem je že večkrat rekel, da hoče živati svobodno, katero bi ne mogel, če bi se pustil zapreti v zakonski kurnik.

Angleška kraljevska dvojica je imela tudi smolo s svojo edino hčerko, princezino Mary. Nikogar izmed princev ni bilo, ki bi vprašal za njeno roko. Zadolovljiti se je morala s plemičem, ki pa je imel veliko bogastvo.

Tudi italijanski princezinji, Jolanda in Mafalda, niste našli kar ste iskali. Da niste ostali stari devici, je prva, Jolanda, poročila grofa Calvi de Bergolo, italijanskega častnika; druga, Mafalda, je pa dobila, vsaj po imenu princa, Philipa Hesse, sina odstavljene nemške knežje rodbine, katera nima zdaj nobenega vpliva več.

Pred svetovno vojno ni bilo težko princezinji najti moža iz kraljevskih krogov. Zlasti nemška vladarska hiša je dala zavetja mnogim, čeprav ni prišla pri nobenem zakonu v poštev ljubezen.

Kar je zdaj princezinj zrelih za možitev, skoro vsaka ima eno in isto željo, ta je, da bi do-

bila za moža valeskega princa. Med temi je tudi osemnajstletna španska princezinja Beatrice. Ona je najstarejša hči kralja Alfonza. Beatrice je v daljnem sorodstvu z angleškim prestolonaslednikom in se večkrat snideta. Beatrice je pa kakor njena mati, da ljubi predvsem dragulje in lepa oblačila, kakršna nima nobena druga ženska na svetu, to je njena ambicija. Zato bi pa rada postala žena angleškega prestolonaslednika, da bi se njena želja izpolnila. Kot bodoči angleški kraljici bi ji ne manjkalo enega in ne drugega. Zadnje čase je bilo veliko šepetanja v dvorskih krogih, da bo prišlo do zveze med obema, zapreka pa je, ker bo morala Beatrice, če poroči valeskega princa, svojo vero spremeniti.

Svetovna vojna, katero je izzvala nemška ošabnost, je povzročila, da je danes tako veliko število obubožanih princiev. Rusija, kjer je bilo pred vojno vse polno pompa na dvoru, je danes kakor pogorišče. Princi in knezi obubožani in izgubani, ki niti v domovini, kjer so nekdanj gospodarili, živeti ne smejo.

Mala danska kraljevina tudi PREDSTAVA GRADUANTOV ŠOLE SV. CIRILA IN METODA.

Sheboygan, Wis. Kakor hitro priroma topla pomlad v našo naselbino, začno naša številna društva s svojimi prireditvami v prosti naravi, posebno v naši priljubljeni Zeleni dolini. Primeri se, da včasih pride na isti dan dvoje društev, oziroma dve prireditvi, kar gotovo škoduje obema. Da se kaj takega ne pripeti 19. junija, ko bomo imeli graduantje sklepno prireditev, obveščam tem potom vsa tukajšna društva, da je za ta dan cerkvena dvorana, kakor tudi Zelena dolina oddana. Akoravno ne vem, kaj bo vse pri tej prireditvi, vendar že danes vabim na obilno udeležbo. Skušali bomo, da bo zadovoljen vsak.

Koliko bo graduantov, še ne vem. 26 otrok obiskuje osmi razred. Vendar je še nekaj tednov vedno vprašanje, če eden ali drugi ne bo ostal kot seme za prihodnje leto.

Včeraj, 18. maja po šoli nas je povabil prof. W. Urban, voditelj višje šole, iz vseh katoliških in javnih šol, da smo napravili sprejemni izpit za prvi letnik višje šole. To je bilo leto prvič. Dobili smo 275 pismenih vprašanj iz raznih predmetov. Nismo bili obvezani odgovoriti vseh. Naša součenka Matilda Drol je odgovorila vse.

Drugi je šlo precej trdo v teoriji za petje, ne samo nam, ampak vsem učencem katoliških šol. V tem so bili učenci javnih šol bolj podkovani kot mi; ne pa v drugih predmetih.

Sledenci so se vpisali v višjo šolo: Adelina Bovhan, Matilda Droll, Evgenija Fale, Elizabeta Margole, Matilda Škrinar, Elizabeta Sebanz, Magdalena Hočevar, jaz in dva dečka: Rud. Gregorič in Frank Zagožen.

Še dva druga dečka našega razreda nameravata iti v kolegij. Ostali bodo šli v Vocational School, kjer se bodo učili raznega rokodelstva. V imenu osmega razreda šole sv. Cirila in Metoda v Sheboyganu pozdravlja vse graduante slovenskih šol
Veronika Rosenstein.

Opomba uredništva:—To je prvi dopis, ki ga je prejelo uredništvo doslej od kakega učenca naših farnih šol. Objavili smo ga dobesedno kakor je pisan v slovenščini v originalu, da pokažemo, kaj so slovenske farne šole za našo ameriško-slovensko mladino. Veroniko pa prosimo, da bi se pogosto oglašala z dopisi v Amer. Slov.

nima ničesar, kar bi nudila za možitev zrelih princezinjam. Kraljevska družina je revna in dežela, kateri vlada, je majhna. Govori se, da bodo danski principi, izuzemši starejšega, primorani iskati njim primerne službe. Če take ne bo, bodo pa prišli za vsako delo, da se bodo preživeli. En bratranec danskega kralja je poročil neko ameriško dekle, drugi pa Kanadčanko brez premoženja. Tako se časi spreminjajo. Kdor se povišuje bo ponižan, kdor se

pa ponižuje bo povišan. ZDRAVA PAMET. Na Angleškem morajo vojaški delati pismen izpit, ako hočejo biti pomaknjeni v višje stopinje. Neki vojak je pri skušnji dobil nalogo: "Kaj je dolžnost vojaka?" Napisal je zelo kratko in jedrnat: "Ponavadi pravijo, da je prva dolžnost vojaka umreti za domovino. Mislim, da je to popolnoma napačno. Prva dolžnost vojaka ni ta, da umre za do-

movino, ampak poskrbeti, da sovrážnik umre za svojo." Mož je izpit dovršil z uspehom. ZRAKOPLOV POŠKODOVAN; MOŠTVO SE JE REŠILO. San Antonio, Tex. — Vojaški zrakoplov TC-10 je zadel tukaj nesreča in je zelo poškodovan. Ko so nameravali odleteti proti Scott polju, Belleville, Ill., je tresčil na zemljo; v kabini je bilo sedem mož, ki pa so se rešili.

Iz delavskih krogov.

Premogarska stavka. Minula sta že dva meseca, premogarska stavka se pa nadaljuje in nobenega znamenja ni, kedaj se bo končala. Operatorjem se prav nič ne mudi, delavskim voditeljem, kakor kaže, tudi ne preveč in čas se pa umika iz dneva v dan in stavkarji na ta način lahko stavkajo do Božiča, pa bodo ravno tam, kakor so bili tedaj, ko so odšli na stavko.

V pittsburski okolici kažejo znamenja jako slabo za stavkarje. Premogarski baronje kažejo brezmejno trdovratnost in se pripravljajo naprej do skrajnosti za boj z delavci.

Vse drugače bi seveda bilo, če bi bila splošna stavka. Tako pa malo proti jugu, v zapadnem Ohio, West Virginiji in Kentucky operirajo neunijske majne, ki obratujejo s polno paro. Zraven tega še distriktni dogovor, da v enih lokalih delajo unijski premogarji, daje vsaj za poletni čas dovolj premoga industriji in vsem institucijam, ki rabijo premog v deželi. Teško je, če bo kak sporazum dosežen v spornih distriktnih pred zimo. V vsej ostali industriji tudi pada obrat in delavce odslavlajo, kar je znamenje, da je ves kapitalistični aparat namerjen proti organiziranim premogarjem. Le neodjenljiva vztrajnost in nezlomljiva solidarnost bo privedla premogarje do zmage.

Odslavljanje delavcev. V Chicagi so zadnje dni razne veletovarne odslovile na tisoče delavcev. Odslovljeni so delavci, ki so bili zaposleni po 20 do 30 let. Bosi nabijajo na steno buletine in seznam imen, katere ljudi odpuščajo vsaki teden pomalem. Delavci so odpuščeni do nadaljnega obvestila in nekateri so doma že od Božiča.

Zakaj zidajo nove tovarne na jugu. Zadnja leta je opažati, da industriji zapirajo po severnih državah in na vzhodu svoje tovarne in nekatere stoji zaprte že po par let. Medtem pa isti industrijski magnatje otvarjajo nove tovarne na jugu. Vzrok je to, ker na jugu plačujejo črnce in mehikanske delavce od 20 do 30c na uro. Ob enem jim še delajo po 12 do

14 ur na dan. Jasno kot beli dan je, da kapitalisti na ta način vodijo boj proti organiziranim delavcem. Tako denarni magnetje neprestano manevrirajo proti delavstvu. Dokler ne bo država posredovala v takih zadevah, bo šlo to pot naprej. Svoboda je lepa stvar, a kapitalisti jo imajo v gospodarskem oziru do revežev delavcev preveč.

Delavske mezde v Clevelandu. Trgovska zbornica mesta Cleveland poroča, da je sedaj tam povprečna plača za navadne delavce 44 $\frac{1}{2}$ c na uro. Kjer delajo osem ur zaslužijo dnevno \$3.56, za 10urno delo pa \$4.45. Izurjeni delavci zaslužijo več. Kjer se stalno ne delajo, imajo delavci prav revne čase.

Železničarje odslavlajo. Chicago & Northwestern železniška družba je odslovila okrog 500 delavcev v svoji delavnici vagonov na Clinton St. v Chicagi.

DOKTOR VSEZNAL. V profiji Kent na Angleškem živi neki Edward Hunt, ki bi zaslužil ime doktor vseznal. V nekem angleškem listu opisuje poročevalec, česa je ta človek vsega zmožen. — Mr. Hunt, ki je sedaj 70 let star, zna voziti in popraviti avtomobil vsake znamke, zna montirati električne napeljave, plinske motorje in lifte, zna rezbariti, tapcirati sobe, popravljati vse vrste čevljev. Potem zna zidati in peči postavljati, zna orati, sejati, žeti, kositi in molsti krave. Zna voziti s četveroprepogo ter podkovati konja. — Zna veslati, plavati in drsati se, servirati in kletariti. Zna voditi večjo trgovino, izborno vrtnariti ter se razume na gostilniški posel. Je zvonar in cerkveni ključar. Zna vse, kar je treba pri radionapravah in še pred dvema leti se je vozil s kolesom. Poleg vsega tega pa zna tudi plesti nogavice in igrati harmoniko.

Washington, D. C. — Pod-admiral Julian L. Latimer je poročal mornariškemu departamentu, da so, izvzemši skupine liberalcev, ki so pod vodstvom generala Sandino, vsi u-porniki izročili orožje vodstvu vojaštva Zed. drž.

::: RAZGLAS :::

POPOLNOMA ZASTONJ!

JE NA RAZPOLAGO KATERAKOLI IZMED TU NAVEDENIH NAGRAD:

1. Rožni venec z zlato verižico.
2. Svetlikajoči križ.
3. Molitvenik.
4. Električna luč (flash light).
5. Aparat za striženje las.
6. Toaletna oprema.
7. Kamera (Brownie).
8. Set za limonado.
9. Cvetlična vaza.
10. Vacuum steklenica.
11. Teleskop (daljnogled).
12. Povečalno steklo.
13. Cigaretna kaset.
14. Kompas.
15. Srebrni servis nož in vilice.
16. Orgeljce.
17. Roller skates.

POGOJI:

1. Vsakdo, ki nam pošlje enega novega polletnega naročnika, je deležen ene nagrade, in te samo agitator.
2. Vsakdo, ki nam pošlje enega letoletnega novega naročnika, je deležen ene izmed navedenih nagrad sam, in ene novi naročnik.
3. Vsak naročnik, ki plača naročnino za celo leto naprej, je opravičen do ene izmed navedenih nagrad. Kdor kaj dolguje na naročnini, mora plačati vso ostalo naročnino in še za eno leto naprej, da dobi nagrado. Komur naročnina še ni potekla, dobi nagrado, ako pošlje celoletno naročnino. Kdor želi dva nagradi, plača za dve leti naprej, itd.
4. Kdor sam na novo naroči list za celo leto je tudi opravičen do ene nagrade.

TA POSEBNA PONUDBA VELJA SAMO ZA 60 DNI TO DO 31. JULIJA 1927. NEPREKLICNO. ZATO TEKOM TEGA ČASA VSI NA DELO ZA NOVE NAROČNIKE!

Glavni pogoji, ki veže vse gorinavedene točke je: Naročnino poslati naravnost na upravništvo.

Odločite se torej za nagrado, katero želite dobiti, potem izpolnite zato prirejeni kupon in ga nam pošljite s potrebno svoto denarja, mi pa Vam bomo poslali zaželjeno nagrado.

NA DELO TOREJ DOKLER JE ČAS!

KUPON

NA UPRAVO A. S. Chicago, Illinois. Dne.....19.....

Priloženo Vam pošiljam za mojo naročnino.....\$.....

Za novega naročnika.....\$.....

Za nagrado mi pošljite.....

Podpis pošiljatelja.....

Naslov.....

PRIPOMBA: Natančni naslov novega naročnika Vam pošiljam na posebnem priloženem listku.

AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILLINOIS

Denar v Jugoslavijo brzovajnim potom!

MI RAČUNAMO:

Za ameriške dolarje:	Za dinarje:
\$ 5.00 .....\$ 6.15	200 Din .....\$ 4.45
10.00 ..... 11.25	500 Din 9.80
15.00 ..... 16.35	1000 Din 18.90
20.00 ..... 21.45	1500 Din 28.00
25.00 ..... 26.55	2000 Din 37.00
35.00 ..... 36.70	3000 Din 55.40
50.00 ..... 51.90	4000 Din 73.50
75.00 ..... 77.50	5000 Din 91.60
100.00 ..... 103.00	10000 Din 182.00
200.00 ..... 204.50	15000 Din 273.00
300.00 ..... 306.00	20000 Din 363.00
400.00 ..... 407.50	30000 Din 543.00
500.00 ..... 509.00	40000 Din 724.00
600.00 ..... 610.50	50000 Din 902.00
700.00 ..... 712.00	60000 Din 1082.00
800.00 ..... 813.00	70000 Din 1260.00
900.00 ..... 914.00	80000 Din 1441.00
1000.00 ..... 1015.00	90000 Din 1620.00

Za pošiljke po pošti se sprejema samo Money Orders, American Express ček, ali pa bančni draft. Osebnih čekov po pošti ne sprejemamo.

Nobnih drugih pristojbin in nobnih odbitkov v Evropi.

Metropolitan State Bank
2201 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.
Uradujemo: Dnevno od 9:00 zjutraj do 4:00 popoldne. Ob torkih in sobotah do 8:30 zvečer.
KAPITAL IN PREDITEK: \$300,000.00
PROMET IN VIRI NAD \$3,500,000.00

(THE HOLY FAMILY SOCIETY) VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah Severne Amerike SEDEŽ: JOLIET ILL. Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill. I. podpredsednik JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill. II. podpredsednik JOS. PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa. Glavni tajnik JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill. Zapisnikar PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill. Blagajnik SIMON SHERINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill. Duhovni vodja REV. JOSEPH SKUR, 123-37th St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1941 W. 22nd St., Chicago, Ill. JOSEPH HORVAT, 745 Summit St., Joliet, Ill. JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.

POROTNI ODBOR:

FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa. ANTON ŠTRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill. JOSEPH KLEMENČIČ, 1212 N. Broadway St., Joliet, Ill.

Do dne 1. jan. 1927 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$46,481.91.

Prosimo Slovence in Hrvatke, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo ter ga pridružijo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov(ic). Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se zviša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

IZ URADA PREDSEDNIKA D.S.D.

Joliet, Ill.

Združeni mi soproge in sestre ter celokupno članstvo D.S.D.! Pred tedni je slavno društvo sv. Ivana Krstitelja št. 13, Chicago, Ill., sprožilo misel, da bi se morali nekoliko bolj zanimati glede prihodnje konvencije, ki se ima vršiti meseca septembra t. l. v Waukeganu, ozir. North Chicago, Ill.

Pravijo, da bi najprvo radi slišali navodila, kaj bi bilo najbolj umestno razmotrivati za večji napredek naše slavne organizacije. Tem potom naznanjam, da je razmotrivanje sedaj na dnevnem redu, do katerega je upravičen vsak član in članica društva, kakor tudi gl. uradniki in uradniki vseh društev. Kdor ima kakšno dobro misel, naj jo sporoči v našem glasilu za večji prosep DSD. Zelimo, da bi se pogosto oglašali in da bi ne bilo tedna, da ne bi bilo kakšnega članka v ta namen. Toraj članstvo, le na delo! Ob tej priliki vam hočem jaz sam podati par točk, za kaj noma neznano. Radi tega bi

da se bratsko pomenimo lepim in mirnim potom o nekotiki spremembi, da s tem korakamo naprej v duhu časa.

Prvič je moje mnenje, da bi zvišali zavarovalnino \$250.00 na \$500.00 na \$1000.00, da bi se lahko zavarovali za \$1000 od starosti 16 do 40 let. V to svrhu sem pisal na državnega komisarja, ki mi je odgovoril, da to ni proti državnemu zakonu. Drugič se mi zdi potrebno, da nekoliko spregovorimo glede glasila. Jaz mislim, da bi bilo zelo umestno za napredek, da bi na prihodnji konvenciji nekaj ukrenili, da bi vsak član ali članica dobivali petkovo številko našega glasila, tako da bi lahko vsak čital vsa uradna društvena poročila in sploh celo gibanje naše slavne družbe. Do tega me je privedla skušnjava, ker sem predsednik društva št. 1, ki šteje 500 članov in večkrat podam kakšno uradno naznanilo glede ene ali druge društvene stvari, sem opazil, da polovica članov ne dobiva in ne čita glasila in jim je naše gibanje sam podati par točk, za kaj noma neznano. Radi tega bi

jaz priporočal, da bi to važno stvar vzelo članstvo v pretres. Tretjič, glede operacije. Naša družba plačuje \$75.00 za operacijo in zopet \$75.00 za operacijo druge vrste, ki so v soglasju s pravili. V zadnjem letu je več članov dobilo plačano zadnje operacije, ker nekateri zdravniki napravijo slabo delo in potem dotični zopet zbolijo in ga morajo še enkrat operirati; dajo boleznijo le drugo ime. Glede tega se mora priti do kakšnega rešila.

Drago članstvo, tukaj sem označil le par točk, o katerih prosim, da bi razmišljevali in povedali svoje mnenje. Nadalje bi prosil društva, da bi sedaj, ko je še tri mesece do konvencije, napeli vse svoje moči in pridobili veliko novih članov in članic. Za to pa je treba agitacije, katere se pa ne bojite, temveč pojte neustrašeno na delo. Prosim tudi rojake in rojakinje po naselbinah, da bi, kjer še nimajo nobenega društva, spadajočega k DSD., bili nam naklonjeni. Naša Družba je šla v zadnjem letu skozi eno veliko preizkušnjo v zgodovini, kar jih je sploh še imela od svoje ustanovitve. Kot podpora organizacija je ustregla vsem zahtevam državnih postav, ki so nabavne za bratske podporne organizacije. Citali smo pred dvema meseci naše "valuation" poročilo, ki je bilo približno v glasilu za leto 1925, katero je povoljno izpadlo za našo organizacijo. V kratkem bo izdelano tudi poročilo za l. 1926, katero upam, da nam bo prineslo 100-odstotno solventnost, katere nismo nikoli pričakovali, da bi to dosegli v tako kratkem času s tako malimi prispevki, kakor smo jih imeli od začetka pa do leta 1926. Res je bil pravi božji blagoslov nad nami in našo Družbo.

Radi tega, kot gl. predsednik, priporočam v imenu glavnega odbora in celokupnega članstva, da bi slovenski narod v Ameriki bil naklonjen tako dobri podpori organizaciji, in kjerkoli še nimajo ustanovljenega društva, naj bi bili tako dobri, da poleg že itak veliko društev, spadajočih v razne slovenske jednote, ustanovijo še katero in je priklopijo naši Družbi. Naša Družba je mlada a trdna korenina in vam nudi

v nezgodah in smrti dobro podporo. Vedno širi bratsko ljubezen in versko prepričanje med svojim članstvom.

Zelim veliko uspeha na društvenem delovanju ter ostajam z bratskim pozdravom Geo. Stonich, preds. D.S.D.

IZ SLOV. NASELBIN. (Nadaljevanje z 2. strani.) MOJ DRUGI IZLET V MINNESOTO.

Cleveland, O. Citateljem v Minnesoti pozdrav! — Kadar je človek užival prijetne čase, tega potem ne more tako lahko pozabiti. Še vedno stremi za tem ter želi se povrniti zopet tja.

Tako je bilo z menoj, ko sem bil pred tremi leti v Minnesoti na Iron Range. Dasiravno so tam rudokopi, so pa tudi nad vse prijazni kraji za letne počitnice in razvedrila. Gozdovi, kakor jezera so za človeka v poletnih dneh počitnice kakor nalašč najboljši zdravniki in tega se v Minnesoti ne manjka.

Se nisem pozabil onega gozdiča pod Ely, ko smo prenočevali in strahove preganjali ob jezeru. Zares krasni kraji in lepa priroda, kakršne ni okoli našega Clevelanda. Radi tega prihajam zopet v Minnesoto. Spotoma pa zelo želim pozdraviti zopet naše soproge in sestre, zbrane v skupinah po naselbinah. Radi tega mi bo v največje veselje ako se srečamo, spoznamo ter razgovorimo podnevi ali ob večerih. Ves moj čas bo vam na razpolago; razdalja nima pomena; ceste upam, da so dobre, gazolina je tudi dovolj, noči so kratke in sonce sije dolgo zvečer in se zgodaj v jutru zopet prikaže na nebu, torej bo časa za vse naselbine dovolj.

Zelo mi bo pa tudi drago, ako mi bo kje mogoče po posredovanju rojakov organizirati še katero novo društvo za našo Jednoto. Kar je potreba, je samo vaše dobre volje, vse drugo bomo lahko uredili. Kjer je upati na kaj sličnega se vas prosim, da se prijavite v Minnesoti na: II. podpredsednico sestro Mary Champa, 311 West Poplar St., Chisholm, Minn., ali pa na sobrata Martin Shukle, predsednika nadz. odbora, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn. Od

tam bom jaz dobil vsa poročila. Odpovem pa se vsem prireditvam ali potratam. Jaz pridem tja popolnoma kot na počitnice in ničesar ne pričakujem od strani društev in članstva, nego le to, kar je že gori omenjeno. Sestanki so mi zeli ljubi, isti pa naj bodo priprosti. V Minnesoti ste že enkrat pokazali, da znate ceniti Jednoto in spoštovati njene gl. uradnike. Sedaj naj bo tiho in priprosto, brez hrupa in stroškov napram članstvu ali društvom.

Ker ima moja soproga tam na Greaney njene sorodnike, se bova gotovo tam mudila večkrat ter obiskala okolico.

Dosedaj je še moj namen, da potujeva z avtomobilom. Ako pa bi zopet tam nastale kake vremenske nezgode, pa bo bolje vzeti železnico. Ako bi bil kapitan Lindbergh, bi plaval kakor riba po vodi, po zraku. Sicer se pričakuje solnca ter lepih vedrih in toplih dni, čeravno se imenuje "Mrzla severna Minnesota." Zapeli jo bomo: O, sijaj, sijaj solnce... na gorko srčice... Pa tudi na Ribničana Urbana ne bomo pozabili, tam jih je precej takih, ki se na rešeta razumejo.

Ne smem pozabiti tudi ribolova, naj bo vse pripravljeno. Družina Babich že pripravlja drva, da jih bomo cvrli kar ob večerih v hosti in pa prepevali "hajli, hajlo..."

Iskrene sobratske in rojaške pozdrave in do svidenja v Minnesoti!

Anton Grdina s soprogo.

IZ URADA DRUŠTVA NASTVETEJŠEGA IMENA.

Chicago, Ill.

Kakor je bilo sklenjeno na zadnji seji, da se udeležimo dne 19. junija proslave obletnice 28. evharističnega kongresa v Mundelein in ker je bilo poročano, da se dobijo tiketi v uradu Amer. Slovence, zato bo di tem potom ponovno naznanjeno, in sicer, da bomo imeli svoj "bus," kar bo bolj komodno in v udobno, kakor pa na prenapoljenih pouličnih karah ali na železnici. "Bus" bo stal za osebo za tja in nazaj \$1.60.— Bus bo stal v nedeljo, 19. junija na Lincoln in 22nd Place, kjer se bomo zbrali za odhod. Natančen čas bo še pravočasno naznanjen v tem listu. Isto nedeljo bomo imeli tudi skupno četrtletno sv. obhajilo in nato se bomo odpeljali v Mundelein. Kdorkoli želi iti na ta dan v Mundelein, naj se priglasi v uradništvu tega lista in si zagigura vozni listek za "bus."

Z bratskim pozdravom! Leo Mladich, predsednik, Frank Kozjek, tajnik.

POROČILO O TORNADU V INDIANAPOLISU.

Indianapolis, Ind.

Tornado, ki je razsajal v našem mestu 18. maja zvečer, je bil nekaj strašnega. Trajal je kakih sedem minut in napravil do dva milijona škode.

Na zahodni strani, kjer se nahaja slovenska naselbina, ni vihar napravil posebne škode; podrla je en dimnik, porušila in zlomilo nekaj dreves in brzojavnih drogov.

Občutno je poškodovalo streho zvonika slovenske cerkve sv. Trojice. Poročevalec.

Ne zna ceniti svobode. Jetniški ravnatelj: "Kaj boste počeli, ko boste zopet svobodni?" Kaznjeneec: "Oženil se bom." Ravnatelj: "No, Vi pa slabo cenite svobodo."

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

VABILO IGRI in VESELICI katero priredi Slov. podp. društvo 'sv. Jurija' STEV. 960, REDA KATOLIŠKIH BORŠTNARJEV v nedeljo, 29. maja t.l. V ŠOLSKI DVORANI SV. ŠTEFANA W. 22nd in S. Lincoln St., Chicago. Začetek ob 2 uri popoldne. Vstopnina k igri in veselici za odrasle 50c — otroke 15c. Takoj po igri PROSTA ZABAVA in PLES. — V S P O R E D: — Pozdravni govor preds. društva Anton Banich Igra — REPOŠTEV, DUH V KRKONOŠKIH GORAH, ali VSEGA JE ENKRAT KONEC. Čarobna burka v petih dejanjih. — OSEBE: — Rejštev, gorski duh Mr. Frank A. Augustin Zamuda, sodnik Mr. Peter Vidmar Dolganč, sodniški pisar Mr. Joseph Kopal Šoln, občinski sluga Mr. John Gradishar Kosmatin, krčmar "Pri Volku" Mr. John Starc Peter, njegov natakar Mr. Joseph Roth Jernej Ščurek, knjig. pomočnik popovni Mr. Ludvik Skala Ažbott Kremlj, urarski pomoč. rokodelci Mr. Jos. Zihel Vilko Smola, slikar, pomoč. Mr. John Pernich Režiser Mr. Jos. Fajfar. Gorski duhovi in kmetje, člani Dramatičnega Kluba. IGRO UPRIZORI SLOV. KAT. DRAMATIČNI KLUB. Prav uljudno vabimo vsa slovenska katoliška društva, kakor tudi cenjeno občinstvo, da se te prireditve množično udeležijo. Vloge so v najboljših rokah, zato lahko jamčimo, da bo zabave dovolj. Za popolno zadovolnost bo v vsakem oziru preskrbljeno. Za ples bo izvrstna godba, Turk and his Syncopating Rhythms. O D B O R.

Phones: 2575 in 2743. Anton Nemanich & Son PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI. USTANOVLJEN L. 1895. Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in šenitovanja. — Cene zmerne. 1802 — N. CHICAGO, ST. JOLIET, ILL.

GLASNIK SHEBOYGANSKIH TRGOVCEV IN OBRJNIKOV. Podpirajte trgovce in obrtnike v domači naselbini. Podpirajte trgovce, ki podpirajo Vaš list. Omenite jim večkrat "Amer. Slovenca", v katerem oglašajo. S tem pomagajte listu in trgovcem. Those advertising in "Amerikanski Slovenec" deserve all support from readers of this paper! — Always support your home town dealers and merchants!

W. A. PFISTER JEWELER On the Cor. 8th Str. and New York ave., Sheboygan, Wis. JACOB GEREND POHIŠTVO IN POGREBNI ZAVOD 704-706 N. 8th Street, Sheboygan, Wis. Tel. 377 J. 3747 W.

BRYANT STUDIO FOTOGRAFIST. 616+No. 8th St., Sheboygan, Wis. Izdeluje najlepše slike. Se Slovincem priporoča v naklonjenost!

V KANADO Vam dobimo Vaše ljudi iz starega kraja in jim sigurno preskrbimo delo. Vam tudi preskrbimo lepe farme po nizkih cenah. Slovenska pisma naslovite na: REV. A. MLINAR, Hodgeville, Sask, Canada. Simon & Oberhoffner — NOTARJI ETC. — 1717 — 11. Ave. Regina, Sask., Canada

Slovenskemu občinstvu V NO. CHICAGO - WAUKEGANU naznanjam, da sem prejel pravkar v zalogo spomladanske in letne obleke, vsake vrste različnih barv in velikosti. Pridite in ogledite si jih! Obenem je vam na razpolago velika zaloga vsakovrstnih obuv. Istotako vsake vrste sloveča "Coopers" spodnja obleka, praznične srajce, za delo itd. Tudi vsakovrstne ovratnike in ovratnice. Cene zmerne, blago prvovrstno, postrežba točna! Se vsem priporoča za poset! Frank Opeka 502 — 10th Street, WAUKEGAN, ILL.

PROGRESS LINOLEUM & CARPET STORE F. NOVICKI 1738 West 18th Street CHICAGO, ILL. Phone Canal 1505 Velika zaloga karpeta in vse vrste oljnatega platna. Dobimo ga direktno iz tovarne cele vozove. Vsakdo si lahko pri nas izbere česar želi.

"Najboljše delo za manj denarja" Nobenega izgovora za slabe zobe. Casi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentistovo delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokaženi, ne odlašajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zavarujte si svoje splošno zadržavje z zdravimi zobmi. C. V. McKinley, D. D. S. naslednik Burrows zobozdravnika D' Arcy poslopje, 2. nadstropje - 4. št. sobe 204 Phone: 4854 CHICAGO IN VAN BUREN STREETS JOLIET, ILL. Freiskava in ocena BREZPLAČNO ženska postrežnica Odprto: od 8. zjutraj do 8. zvečer. V nedelje od 10. zjutraj do 12. popoldne.

ZENSKI SVET

Ni potreba, da gremo tako hitro!

Nedavno sem čitala v Amer. Slovincu članek: Gremo, ali pa moramo tako hitro? — Premišljevala sem o tem in prišla do spoznanja, da res gremo, ni pa potreba, da gremo tako hitro. Članek, kakor izprevidim iz njegovega pisanja, uvideva, da gremo, da se potapljam v morju tujine, obenem pa tudi uvideva potrebo, da se nekaj ukrene, da ne bi šli prehitro, zato vpraša: ali pa moramo tako hitro?

Naj mi bo dovoljeno, da mu jaz kot ženska, članica Slov. Zenske Zveze, na njegovo vprašanje odgovorim. Gremo, da pa gremo tako hitro, smo krive v prvi vrsti slovenske matere same. Zakaj? Ko začne otrok v šolo hoditi, takrat se začne tudi naša materna narodna dolžnost. To moramo vedeti, da se bo otrok naučil angleško v šoli. Krive smo pa matere vsled tega, ker pozabljamo, da ko je otrok začel hoditi v šolo, mu bo kmalu njegov materni jezik tuj. Ne organizacije, ne družstva ne bodo popravila, kar smo matere zakriville same in kar smo zamudile. Zamudile smo namreč glavni trenutek, ta je bil, ko je otrok začel zahajati med druge otroke in v šolo.

Poznam slovensko mater, ki ni večja angleškega jezika, je pa ponosna na to, da je njen otrok "cel Amerikanc," namreč zato, ker ne zna govoriti slovensko. Da, ponosna je na to. Nekatere matere mislijo, da bi njih otroci izgubili kaj na ugledu, če bi v slovenski družbi govorili slovensko! Resnica je pa baš nasprotno. Koliko je mater, ki ne razumejo angleškega jezika, njih otroci pa ne slovenskega, ali pa se ga sramujejo. Kolikokrat slišim v družbi, ko sin ali hči govori materi angleško, mati pa, ali lomi angleščino, ali pa odgovarja slovensko. Toraj sin, hči se sramujeta materinega jezika. Sramota! In tega narodnega greha smo krive matere same.

Da, pozni smo — toda bolje je enkrat kakor nikoli. Dolžnost Slov. Zenske Zveze je, da začne z akcijo, ki bo rešila, kar se še rešiti da. Da, naša dolžnost je to. Nas mater, zlasti še članice Zenske Zveze.

Matere, dajmo narodu kar je njegovega, to je našo deco. Učimo jo slovenskega jezika, naj nam ne bo to delo težavno, temveč prijetna dolžnost. Govorimo z otroci le slovensko, pojmo z njimi slovenske pesmice in molimo z njimi slovenski Očenaš! Predvsem pa naj bo naša sveta dolžnost, da našim otrokom že v zgodnji mladosti vcepimo v srca ponos, da so sinovi in hčere slovenskega naroda, ne pa, da se istega sramujejo in ga zatajujejo.

Matere, zavedajmo se svoje narodne dolžnosti. Popravimo, kar smo zamudile. Pojdimo, če že moramo iti, če smo res zapisani narodni smrti in stojimo pred odprtim grobom, ni pa potreba, da bi šli tako hitro. Me, matere, imamo tisto moč v rokah, s katero lahko podaljšamo naše narodno življenje v Ameriki za nekaj let. Če se zavedamo tega, da to lahko storimo, tedaj ne pustimo, da bi nas kaj oviralo, temveč na delo se podajmo vsaka na svojem domu najprvo, skupno pa na sejah in zabavah. Slovenski jezik na slovenskih zabavah in pri sejah slovenskih društev! Ne zgubljammo še več dragocenejšega časa, preveč smo ga že izgubile. Naša zanikrnost je povzročila, da nam je tujina požrla toliko naših. Naj ne bo članek: Gremo, ali pa moramo tako hitro? — glas vpjivočega v puščavi, temveč klic, kateremu se mora odzvati sleherni vzgojevatelj mladine, in to smo v prvi vrsti matere.

Matere, ne bojte se, da bo vaš otrok manj vreden, če bo med svojimi ljudmi govoril v materinem jeziku. Kadarkoli lomiš s svojim otrokom angleščino, ali pa, ko ne razumeš kaj ti pravi, tedaj se zavedaj tega: kakor se je odtujil maternemu jeziku — je nevarnost, da se odtuji tudi tebi. Če se sramuje slovenskega jezika, tedaj se sramuje tudi tebe, ker si slovenska mati. In ti to pustiš? Zavedaj se in reci ne! Slovenka sem, tako mora biti tudi moj otrok!

Moj odgovor na članek: Gremo, ali pa moramo tako hitro? je: "Vemo, da gremo — pa tudi vemo, da ni treba, da bi šli tako hitro!"

Fannie Jazbec, preds. podr. SZZ. št. 2, Chicago, Ill.

Iz krogov lokalnih podružnic.

POROČILO PODRUŽNICE ŠT. 1.

Sheboygan, Wis.

Naša podružnica je imela 18. maja svojo redno sejo ter obenem slovesen sprejem članic. Bilo je navzočih 40 žen in deklet, ki so položile slovesno prisego Slov. Zenski Zvezi. Vse one članice, ki se niso mogle seje udeležiti, bodo sprejete prihodnji mesec.

Ker bomo prvi teden v juniju imeli cerkveni bazar, so se članice zavzele, da bodo prevzele vso oskrbo za večerjo ob času bazarja. Dalje se je na seji odobrilo, da se kupi iz podružnične blagajne za \$5 številka za glavne dobitke, kar je jako hvalevredno. Naša dolžnost je, da po možnosti pomagamo domači fari.

Takoj po končani seji se je začela zabava. Odbornice in še nekatere članice so prinesle raznih jedil, Mrs. Erzen nam je pa kavo skuhala. Chicago se postavlja s slavnoznano Mrs. Shonta kot najboljšo kofe-kuharico; da tudi v Sheboyganu ne zaostajamo v tej umetnosti,

se je pokazalo oni večer. Krona vsega je pa bila, ko smo prejele velik zaboj, poslan od gl. tajnice Mrs. Gottlieb. Vse smo bile močno radovedne, kaj je notri.

Komaj smo čakale, da smo odmotale zavoj, — in kaj mislite, kaj je notri bilo? — Velik, prelepo ozaljšan "cake." — Na njem je bilo umetno napisano "Members of Lodge No. 2, Chicago, Ill." Priloženo je še bilo pisemce, kjer nam voščijo mnogo veselja in zabave. Vse je bilo presenečeno in vzradoščeno. Izenadenjen se je podružnici št. 2 popolnoma posrečilo, ker nihče ni pričakoval, da bi se kdo za naš "party" zanimal. Zato Vam na tem mestu izrekamo prisrčno zahvalo za Vašo prijaznost in dobrotljivost. Živela podružnica št. 2. S.Z.Z.!

Da pa ne boste mislili, da je naš "party" obstajal samo iz kolačev in kofeta, moram povedati, da smo se tudi z raznimi igrami zabavale, za katere so bile določene nagrade. Tako je za najhitrejšo pisavo dobila prvo nagrado Mrs. Johana Su-

sha, drugo nagrado pa Mrs. Frances Ribich. Za največje število donešenih bonbonov je dobila prvo nagrado Miss Antonija Bregant, drugo pa Mrs. Johana Gorenc. — Vsem navzočim članicam se je ta zabavni večer neizrečeno dopadel. Na splošno željo bomo še večkrat kaj takega priredile. Marie Prislund, gl. pred. SZZ.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 4 S.Z.Z.

Oregon City, Ore.

Vsem članicam tem potom naznanjam, da se vršijo naše seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldan pri sestri Johani Herbst. Vse članice se prosijo, da se redno udeležujejo sej, pa tudi, da na iste pripeljejo svoje prijateljice, če tudi niso še članice. Na naših sejah, kakor veste, imamo vedno dovolj zabave, na katerih nam čas le prehitro poteče. Priдруžite se nam še vse tiste, ki še niste članice naše podružnice, da nas bo več in tudi več zabave.

Tem potom tudi poročam, da se naša sosestra Mrs. Ana Mrak podvrgla operaciji, katero je pa srečno prestala in se ji zdravje vrača. Upamo, da bo kmalu prišla domov iz bolnišnice.

Pozdrav vsem zavednim Slovincem širom Amerike, zlasti pa članicam S.Z.Z.!

Marija Polajnar, tajnica.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 9 S.Z.Z.

Detroit, Mich.

Lepo se razvija naša mlada organizacija Slov. Zenske Zveze v Ameriki. Tudi me, sestre v Detroitu, smo se razveselile, ko smo čitale o dveh novih podružnicah v Minnesoti. Živele zavedne Slovence!

Naselbine, v katerih še ni podružnice SZZ., nikar ne čakajte in ne glejte od strani, ker same veste, da z odlašanjem nič ne prihranite, prej ali slej boste tako pristopile v Zvezo, ker boste sprevidele, da ni lepo in ne častno, da bi se ne pobrigale za zboljšanje svojega stališča. Enakopravna je ženska z možem, zato pa ji je treba organizacije, da bo to priboreno svobodo znala tudi v korist sebi in narodu izrabiti, drugače nima pomena. Katera pa pravi, da jo vse to nič ne briga, ženska naj se briga le za dom, tista si pa s tem pribije pečat na čelo, da je nezavedna in je proti napredku.

lo, da je nezavedna in je proti napredku.

Pri nas v Detroitu se ženske drugih narodnosti že pripravljajo za prihodnje volitve. Pravico imajo voliti, morajo pa biti tudi podučene, koga bodo volile, da bo za narod boljše. Torej ženski glas je prišel v poštev. Zato pa nikar ne recite, da ženske organizacije ni treba. Potem tudi lahko rečemo, da ženski ni treba voliti. Ne recite, da naše Zveze ni potreba, raje recite, da je prišla dvajset let prepozno.

V Detroitu imajo Poljakine tudi svojo zvezo in politične klube. Organizirane so, da je veselje. Ženske vseh narodov se organizirajo, ne vidim vzroka, zakaj bi se tudi me ne.

Res, veliko smo že napredovale v tem kratkem času; ni bilo več pričakovati, a vendar ne smemo biti zadovoljne, dokler ne bo v vsaki slovenski naselbini podružnica SZZ. Na delo Slovence, za večjo SZZ.!

MLEČNE JEDI.

Mlečna kaša. V dva in pol kvorta vrelega mleka zakuhaj pol kvorta v vroči, večkrat premenjeni vodi dobro oprane kaše ter jo pusti, da počasi vre približno pol ure. Potem jo o-soli s pol žlice soli, jo premešaj, potem postavi v stran ali pa stresi takoj v skledo, zabeli s presnim maslom ter z žlico malo okraši, t. j. pritiskaj z žlico na površje zabeljene kaše, da tako napraviš majhne globline, v katerih se nabira presno maslo. (To je tako imenovana narodna, "poštengana kaša.")

PRODA SE

lepo zidana hiša 6 sob, z vsem potrebnim urejena, dva bloka od slovenske cerkve in šole. — Cena \$2500. Za plačati \$1000 gotovine, drugo na lahka odplačila. Več se poizve pri Martin Laurich, 1900 W. 22nd Pl. Tel.: Canal 5777.

KRITJE STREHE (ROOFING).

Če pušča streha — 3 popravila garantirane delo za \$4.00, "truck & services" na vse strani v Chicagu, ustanovljeno pred 38 leti, največje tozadnje podjetje; delajo organizirani delavci. J. J. Dunne Roofing Co., 3411 Ogden Ave. Lawndale 0114 vsi departmenti.

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročnino v hišo; ako ti je potekla naročnina, pošlji jo sam čimprej moreš na upravo lista.

Ponudbe prvoobhajancem in graduantom

ČE NAROČITE I TUCAT SLIK

damo zastoj povečano sliko z okvirjem, ogledalo in gumb z vašo sliko.

ILLINGTON STUDIO of Photography

2006 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

Zdaj ko obhajate najbolj pomembni dogodek v življenju — PRVO OBHAJILJO ali graduiranje, želite, na to spominke, ki bi ga ohranili celo življenje. Nič lepšega, kakor fotografija. — Priporočam se v naklonjenost.

JOHN F. GLOMB, lastnik.

NEW YORK DENTAL PARLOR

1958 West 22nd St., vogal Robey ceste, Chicago, Ill.

Čisto zdrava usta so najboljša zavarovalnina za življenje.

Naše delo je najboljšje in cene nizke. Pridite, da vam preišče-mo zobe brezplačno.

Dobro meso - Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljše svinje, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujemo prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se pripravljamo v naklonjenost!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd St. Phone: Canal 6319. Chicago, Ill.

Iz Churchillovih vojnih spominov.

(Konec.)

Minute so bežale. Bil sem gotov, da bo kmalu sledila reakcija. Delo, kjer so bile osredotočene vse misli in vse delo, me je naenkrat zrušilo in izpremenilo v nič. Vsa ta velika dobavljanja, vsi načrti — vse je izginilo čez noč kakor grad sen, puščajoč za seboj najbolj pusto praznoto. Nehote sem pričel razmišljati na demobilizacijo. Kaj bo z našimi 3,000,000 delavcev, ki so izdelavali strehivo? Kaj bodo delali zdaj? Kako bodo tovarne izpremenjene na mirovno produkcijo? Kako se bodo meči izpremenili v pluge? V kolikem času bo armada prepeljana domov? In kaj bodo delali vsi ti vojaki, ko pridejo domov? Res je, imeli smo demobilizacijski načrt za municijsko ministrstvo. Bil je skrbno izdelan, toda v naših mislih ni do sedaj ničesar pomenil. Zdaj ga bo treba izvesti. Munijski svet se mora neutegoma sestati.

In tu, naenkrat, prvi udarec zvona. Pogledal sem na široko cesto pod seboj. Bila je zapuščenca. Pri vходу ene velikih palač, kjer so bili nameščeni vladni departmenti, se je pojavilo deklet v živahno gestikuliralo. Zazvenel je drugi udarec. In naenkrat so se od vseh strani zbrali možje in žene na ulici. Iz vseh hiš so drli tokovi ljudi. Ulica Northumberlandska je bila polna; stotine, tisoči so klicali in plakali veselja. Na Trafalgar Square je bilo naravnost črno. Okrog mene, v glavnih oddelkih, je vse kipel. Vrata so butala, slišal sem neprestano udarjanje nog po stopnicah. Vsi so vstali od svojih pisalnih miz in odložili peresa. Vse vezi so se zrahljale. Trušč je naraščal. Kakor vihar, ki se na vseh straneh naenkrat razbesni. Ulica se je izpremenila v deročo maso ljudi. Zastave so se pojavile naenkrat, kakor pričarane. Mešale so se med mase, ki so šle po ulici navzdol, da proslave kralja. Bilo je jasno, da je za ta dan delo končano. Verige, ki so oklepale svet, so s truščem odpadle. Vezi imperativne potrebe, vezi discipline, vezi brutalne sile, vezi samozrtvovanja, vezi groze, vezi časti, ki so vezale naš narod, oziroma cel svet s težko nalogo, so se zrahljale in izginile s prvim udarcem velikega zvona. Varnost, svoboda, mir, domov, dragi družinski krog — po 52 mesecih odrekovanja. Brempena, ki smo jih prenašali dolgih 52 mesecev, so prenehala eksistirati. Vsaj v prvem trenutku se je tako zdelo.

Medtem je prišla moja žena in odločila sva se, da pojdeva

čestitat ministrskemu predsedniku, na katerem je pravzaprav slonela zdaj največja težava. Toda komaj sva sedla v avto, je sedlo okrog 20 ljudi na voz in bila sva prisiljena med vriskajočimi množicami počasi voziti k Whitehall. Isto pot, le da v nasprotno smer, smo prevzeli ono popoldne, ko je Anglija izročila ultimatum. Bila je to ista množica, ki je tudi takrat navdušeno klicala. Bilo je skoro isto navdušenje. S čustvi, za katere nimam besed, sem poslušal vriskanje teh ljudi, ki so toliko trpeli in vse žrtvovali, ki niso nikdar oklevali ali gubrdjali in ki niso nikdar izgubili vere v domovino in usodo.

Ta generacija gotovo ne pouda definitivne sodbe o svetovni vojni. Situacija Nemčije tekom svetovne vojne zasluži podrobnejšo razjasnitev, kakor pa je izjava, da je državo uničila sovražna propaganda. Če je bila ta propaganda zares učinkovita, pomeni to, da je našla odziv v srcu nemškega ljudstva in vzbudila nezadovoljstvo, ki je dremalo v njih že od začetka. In če so štiri leta blokade in bitke proti večji vojski in izdatnejšim sredstvom sovražnikov izčrpale vitaliteto nemškega naroda, so uporna šepetanja proniknila na površino, se okrepila in postala glas milijonov.

Človeški spomin gotovo ne hrani večje erupcije kakor je bil izbruh nemškega ognjenika. Štiri leta se je Nemčija borila in držala v šahu pet delov sveta na zemlji, na morju in v zraku. Nemško orožje je podpiralo tresoce se zaveznike, uspešno interveniralo povsod tam, kjer je bilo potrebno, bilo povsod na pridobljenem ozemlju in povzročilo sovražniku tako velike izgube, kakor pa jih je samo pretrpelo. Da bi bila zlomljena njegova sila, so morali v boj največji narodi sveta. Po 50 mesecih ni bilo mogoče doseči odločilnega rezultata. Mali narodi so propadli v boju, velike države so bile razbite in skoro 20 milj. mož je poginilo ali pa je bilo ranjenih prej, predno je bil iztrgan meč iz nemških rok. Zares, za zgodovino dovolj!

Vprašanja.

Zastor je padel nad velikim bojiščem v Franciji in Flandriji. Mehka roka časa, priroda in hitra rekonstrukcija industrije je skoro že popolnoma zbrisala sledove bojnega polja, v katerega se je tekom svetovne vojne izpremenilo celo ozemlje od Vogesov do morja. Razvaline so bile odstranjene, nove stavbe so zrastle na njih me-

stu. Le pokopališča, spomeniki in ranjeni zvoniki, tu in tam kakšen preostal krater ali jarek spominja potnike, da se je tu borilo 25,000,000 vojakov in da je 12,000,000 od njih tu poginilo ali pa prelilo svojo kri v največjem dosedanem boju človeštva, pred komaj 10 leti. Usmiljeno pozabljenje zagrnja s šalom vse in groze izginjajo iz našega spomina. Tu je nova mladost, da uveljavi svoje pravice in tok časa gre dalje, tudi v bivšem bojnem pasu, kakor bi bilo vse le pravilica.

Je to konec? Ali le nov odstavek v kruti zgodovini? Bo li nova generacija prisiljena urejati stare račune med Teutoni in Galci? Bodo li naši otroci zopet krvaveli na bojnih poljih? Ali pa se dvigne iz te velike borbe velika enota največjih treh narodov sveta, ki bodo skupno delali na zgradbi evropske slave?

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

POTREBUJEMO! DEKLE spod 21 let starosti za lahka gospodinjstva dela v privatnem "lunch & tea Room", znati mora nemško ali angleško. A. Herpst, 620 Grace Str., Chicago, Ill. 207-152c

POZORI!

Izredno nizka cena za vožnjo izletnikom, katerim se lahko pridružijo taki, ki se zanimajo za svet v lepem kraju

v severozapadnem delu FLORIDA HIGHLANDS ob krasnem "Gulf Coast" blizu Pensacola, Fla.

Grozdje, pomaranče, borovnice, hruške, pecans, fige, trski sladki krompir, koruza, bermudska čebula. Zelo je pripravno za truck farmo in kaj sličnega, kar je zelo dobičkonosno. Mlekarna in kokošjereja je tukaj na najboljšem stališču za napraviti denar.

Milo podnebje vse leto skozi. Voda čista in ceno za svet je zdaj še nizka. Pridite sami in prepričajte se. Te ponudbe nikar ne zamudite. Vprašajte za pojasnila. Izletniki odpotujejo dvakrat za mesec. Za podrobnosti vprašajte, Mr. E. T. Gerard

McCASKILL ESTATE

1228 Union Trust Building, Cor. Madison & Dearborn Strs., Chicago, Ill. Phone State 8937 "AGENTS WANTED" — AGENTE POTREBUJEMO.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve. Pokličite Telefon: Roosevelt 8221. LOUIS STRITAR 2018 W. 21st Place, Chicago, Ill

SLOVENCEM V NASEL-BINI IN OKOLICI

naznanjam, da izvršujem karpentarska dela. — Postavljam garaže, porče in druga v to spadajoča dela. Cene zmerne in delo jamčeno. Se priporočam slovenskemu občinstvu v naklonjenost! MATH GORJANC, 1925 West 22nd Place, Chicago, Ill.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta. Kapital in preostanek \$300,000.00. C. E. WILSON, predsed.

VABILO

— NA —

romarski shod!

Javljamo vsem rojakom in častilcem Marijinim, da bo, kakor je bilo že poročano v listu "Ave Maria" prihodnjo nedeljo

29. maja

ROMARSKI SHOD PRI MARIJI POMAGAJ V LEMONTU.

Ker je ta dan obletnica blagoslovitve cerkve in obenem bomo praznovali praznik Marije Pomočnice, zato ste vljudno vabljani, da se udeležite tega shoda v obilnem številu.

Ob 8. uri bo ena sv. maša. Ob 11. uri bo govor in slovesna sv. maša. Ob tretji uri popoldan bodo slovesne litanije z blagoslovom.

Vsa pobožnost, se bo vršila po novem času. Torej po starem času eno uro poprej.

Vse uljudno vabijo.

SLOVENSKI FRANČIŠKANI V LEMONTU.

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ
Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

Osupla in prestrašena služinčad je čudež se boljšečih oči zrla na to zabavo, ki je bila podobna tatarskemu napadu. Psi so začeli cviliti in tuliti. Vse dom je bil pokonci. Na dvorišču so se zbrali kupi ljudi. Grajska dekleta so prhitela pod okna, naslanjala obraze na šipe, pritiskala nosove ter gledala, kaj se godi notri.

Naposled jih je zagledal gospod Zend. Zazvižgal je tako presunljivo, da je zazvonilo vsem po ušesih, in zakričal:

"Gospoda! Senice so pod oknom! Senice!"

"Senice! Senice!"

"V mrežo z njimi!" so vresčali razuzdani glasovi.

Pijana čreda je skočila preko veže na hodnik. Mraz ni streznil pijanih glav. Dekleta so vpila na vse pretege in begala po vsem dvorišču; oni pa so se podili za njimi in vsako, ki so jo vlovili, so odvedli v sobo. Kmalu se je začel ples sredi dima, zlomljenih kosti in trsak, okoli mize, na kateri je razlito vino tvorilo celo jezero.

Tako so se zabavali v Lubiču gospod Kmitic in njegova divja družba.

III.

Naslednje dni je vsak dan bival gospod Andrej v Vodoktah in se je vračal vsak dan bolj zaljubljen in je čim dalje bolj oboževal svojo Olenko. Pred tovariši jo je tudi pozvigoval v nebesa. Nekega dne jim je rekel:

"Moje mile ovčice, danes se pojdeto klanjat, potem pa sva se z dekletom zmenila, da pojedemo skupno v Mitrune, da se v gozdu naučimo sani in si ogledamo to tretje posestvo. Ona nas tudi gostoljubno sprejme, a vi se dostojno obnašajte, ker bi na drobne kose posekal vsakega, ki bi ji najmanjše zlo storil..."

Vitezi so takoj skočili se pripravljati in v Fratkem so štiri sani odpeljale veselo mladiño proti Vodoktah. Gospod Kmitic je sedel v prvih, zelo ozaljšanih, v obliki srebrnega medveda. Vlekli so jih trije vpleteni kalmuki, v pestri vpregi, s trakovi in pavjim perjem, po običaju na Smolenskem, ki so ga Smolensčani prejeli od daljnih sosedov. Vozil je hlapec, sedeč na medvedovem vratu. Gospod Andrej, oblečen v zelenem baržunastem kožuhu, zapetem z zlato zaponko in obštem s soboljevino, in soboljo čepico s čaplinim peresom je bil vesel in razposajen. Govoril je poleg sebe sedečemu gospodu Kokosinske-mu:

"Čuj, Kokoška! Prva dva večera smo si preveč dovolili in šli čez mero, zlasti prvi večer, ko se je zgodila ona stvar s črepinjami in slikami. Pa, z dekleti je bilo še hujsje. Vedno vrag Zenda podkuri, a potem na čigav rovaš gre vse? Na moj! Bojim se, da bi ljudje tega ne razvpili, saj gre tu za moj ugled."

"Obesi se na svoj ugled, saj ni nič boljši od našega."

"In kdo je temu kriv, če ne vi? Vedi, Kokoška, da so me na Oršanskem imeli radi vas za nemirnega duha in da so jezike radi mene brusili, kakor nože na oslici."

"Kdo pa je gospoda Tumgrata privezal h konju in ga vleklo po mrazu? Kdo je pobil onega plemenitaša, ki je vprašal, če na Oršanskem hodijo že po dveh nogah ali še po štirih? Kdo je oplazil Vizimska, očeta in sina? Kdo je razgalil zadnje zborovanje?"

"Zborovanje sem razgalil na Oršanskem, ne kje drugje, to je domača stvar. Gospod Tumgrat mi je umirajoč odpustil, a kar se drugega tiče, ne omenjam, ker do dvoboja lahko pride tudi najnedolžnejši."

"Saj ti tudi nisem vsega omenil; vojaških inkvizicij tudi nisem omenil; dve te čakata v taboru."

"Ne mene, marveč vas, ker jaz sem samo toliko kriv, da sem dovolil, da ste plenili prebivalce. Toda pustiva to. Brzdaj jezik, Kokoška, in ne pravi o ničemer Olenki, ne o dvo-bojih in zlasti ne o onem streljanju na slike in o dekletih. Če se izve, zvalim vso krivdo na vas. Služinčadi in dekletom sem že zabičal, da ne zinejo besede, sicer bi ukazal dreti jermene z njih."

"Daj se podkovati, Andrej, če se tako bojiš dekleta. Drugačen si bil na Oršanskem. Vidim, že vidim, da boš hodil na vrvice; to pa ni nič! Neki stari filozof pravi: 'Če ti ne svoje ljubljene, bo ljubljena tebe!' Dal si se že vsega omrežiti."

"Bedast si, Kokoška! A kar se tiče Olenke, boš tudi ti cepetal z nogami, ko jo ugledaš, zakaj tako pametne ženske ne najdeš nikjer. Kar je dobrega, ona takoj pohvali, a kar je slabega, ne bo zamudila omeniti, ker sodi po kreposti in ima o njej gotovo mero. Tako jo je vzgojil že pokojni komornik. Če se hočeš pokazati pred njo s svojim junaškim mišljenjem in se pohvališ, da si pogazil pravo, te spravi to pri njej v sramoto; zakaj takoj ti pove, da pošten državljan tega ne sme storiti, ker je to proti domovini... Tako ti pove, a tebi je, kakor bi te kdo udaril po ustih, in čudil se boš, kako tega prej nisi razumel!... Tfu! Sramota! Grozno smo razgrajali, sedaj pa je treba, da spoštujemo krepost in nedolžnost!... Najhujsje je bilo s temi dekleti!..."

"Nikakor ne najhujsje. Čul sem, da je tu po graščinah mnogo slahčank kakor kri in mleko in se baje ne upirajo preveč."

"Kdo ti je to povedal?" je vprašal živo Kmitic.

"Kdo? Kdo, če ne Zend? Včeraj je poizkusil mladega serca in jahal proti Volmontovičem. Prejezdil je komaj malo poti, ko je srečal mnogo seničic, ki so se vračale od večernic. 'Mislim sem' — tako je pravil — 'da zletim s konja, tako čedne in lepe so bile.' In če je pogledal na katero, takoj mu je pokazala zobe. In ni čuda! Kar je krepkejših mož med šlahto, so odšli v Rosno, a seničicam je dolgčas doma."

Kmitic je sunil s komicolom tovariša v bok: "Pojdeva, Kokoška, kakšenkrat zvečer, kakor bi zablodila — kaj?"

"In tvoj ugled?"

"O za vraga! Jezik za zobmi. Pojdite sami, če je tako; ali še boljše, še vi opustite! Saj brez šundra bi itak ne bilo, a s tukajšnjo šlahto hočem živeti v miru, ker jih je pokojni komornik napravil za varuhe Olenki."

"O tem si mi pravil, a nisem hotel verjeti. Odkod izvira taka naklonjenost do teh zajcev?"

"Ker je hodil z njimi na vojno in sem slišal že v Orši, ko je pripovedoval, da se zlahtna kri pretaka po teh Lavdancih. Da govorimo resnico, Kokoška, se je tudi meni od začetka čudno zdelo, ker se mi zdi, kakor bi jih hotel napraviti za stražnike nad menoj."

Prihranite nekaj svojega zaslužka

vsak plačini dan in uložite ga v našo varno in zanesljivo banko. Začuden bodete kako hitro vaši prihranki rastejo in vrhu tega vam plačamo mi po 3% obresti dvakrat v letu ter iste prištejemo h glavnici. Ulagate lahko v našo banko prav tako zanesljivo kjerkoli živite širom držav, kakor če bi vi živeli v našem mestu. Pišite nam za pojasnilo in dobite odgovor v svojem jeziku.

Ako držite denar doma, izpostavljen je raznim nevarnostim, kot tatovom in ognju in dostikrat ga še potrošite brez potrebe. Če ga imate pa na naši močni in zanesljivi banki, pa je denar vedno na varnem mestu; vendar se ga lahko dvigne ali deloma ali celoma kot ga kdo potrebuje.

Naša banka ima nad \$740,000 kapitala in rezervnega sklada, kar je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, predsednik Chas. G. Pierce, kasir
Joseph Dunda, pomožni kasir

PISANO POLJE

E. Keble Chatterton:
MORJE IN NJEGOVI JUNAKI.
(Konec.)

Zdaj postajajo njih dogodivščine tako strahotne, da bi čitatelju, ki je preveč občutljiv, svetovali, naj preskoči dva odstavka. Ostala dva vojaka, ki sta bila zoper samomor, sta prodrla. McKinnon je predlagal, da žrebajo, kdo naj umrje, da se ostali rešijo. Razvili so se dogodki, ki se berejo kakor strahoten roman, — izrodek bujne domišljije. Toda to, kar bom povedal, je čista resnica; John Brown je pod prisego opisal pred sodiščem vse, kar se je godilo tiste dni na barki. Pripravili so se k žrebanju. — Parr je bil izvzet, ker ga je že nekaj dni morila mrzlota. Njemu je šla naloga, da napiše številke in jih položi v klobuk. Ostalih pet si je zavezalo oči. Ali si lahko zamislite dramatičen položaj teh gladijočih mož, ki so v kriknem čolnu, zibajočem se na Atlantiku, iztezali roke v klobuk, kjer je imelo naključje odločiti njih usodo? Eden je moral umreti: koga bo zadel žreb? Nekoliko sekund in številka je imela izpregovoriti svojo strašno obsodbo!

Domenili so se, da naj oni, ki dobi številko 5 umrje za druge. Vsak je imel zavezane oči; segel je po listku in ga potisnil v žep. Nato je Parr vzel, naj si nameje obveze z oči in pogledajo številke. Dognali so, da je McKinnon potegnil usodno petico. Ali ga je prišla groza? Narobe: spričo strahotne negotovosti, kaj bo z njimi, je vsak prosil Boga, da nanj obrne usodno številko. Taka smrt se je zdela boljša od pošastnega miranja od gladi. Že preje so se domenili, da bo oni, ki ga bo žreb obsodil na smrt, umrl z izkrvavenjem, zato so se vsi opremili z ostrimi žebli, ki so jih bili izruvali iz čolna. In tako si je v prizoru, kakor ga menda nima vse klasično slovestvo in tudi ne moderno gledališče, topničarski vojak McKinnon, ki je dal prvi pobudo za njihov blazen beg čez morje, prerezal z žbljem žile na treh mestih: na nogi, pri ramenu in na zapestju. Umrl je približno čez četrto ure, proseč Boga odpuščanja. Sicer je storil samomor in nenravno dejanje; ali z druge strani je bila njegova smrt herojična. Konec pa ni nič manj strašen: Nesrečneži, ki so zblazneli od gladi, so uživali več dni meso svojega tovariša, namakajoč truplo vsako drugo uro v morski vodi, da ni strohnelo.

8. julija so ugledali kopno. Ob osmi uri so se približali obali, ki pa je plima zelo razburkala. Bili so tako slabi, da niso mogli dovolj krepko veslati in priti tako na suho zem-

SLOVENSKA PRALNICA

Prinesite perilo k podjetju, kjer je dobra postrežba in delo prvovrstno. Mi napravimo vaše perilo bela ko sneg. Ne uporabljamo škodljivih kemikalij, najsi bo perilo še tako tanko in delikatno, prav nič se ne pokvari. Le ena poskušnja in prepričali se boste, da je naše delo brez konkurence. Vozniki pridejo na dom po perilo, poličite

Canal 7172 ali 7173

Naše geslo je: "Dobra in solidna postrežba." Za delo jamčimo!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

1727 West 21st Street, Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu v Chicago naznanjam, da še vedno izvršujem svojo obrt, kakor preje. Ker imam dobro pomoč, se obrnite zanesljivo na mene. Tudi stanujem v hiši kjer imam obrt. Noč in dan na razpolago občinstvu.

Andrew Glavach

1941 West 22nd Street Phone, Canal 5889

GOSPODINJE V JOLIETU

so preporučene, da dobijo pri meni najboljše, najčisteje in najcenejše

MESO IN GROCIERIJO

V zalogi imam vedno vsake vrste sveže ali suho prekajeno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarsko in grociersko obrt.

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS., JOLIET, ILL.
Chicago Telefon 2917.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 Sa. Clair avenue in
1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.
TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:
15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

SIJAJEN JESENSKI IZLET v JUGOSLAVIJO

NA NAJHITREJŠEM PARNIKU NA SVETU

AQUITANIA

ki odpluje iz luke v Cherbourg 9. julija

pod spremstvom popularnega in večjega potovalca Cunard družbe, Mr. J. KAMPOTI-CHEM, ki zna dobro skrbeti za potnike, skrbeti za njih prtljago in vse njih potrebe na potu. Izvrstna postrežba družega in tretjega razreda, dobra domača kuhinja in uljudna Cunard postrežba vam bo napravila potovanje polno užitka v družbi vaših sorjakov. Vaša prtljaga bo poslana direktno v Jugoslavijo.

Zglasite se takoj pri kateremkoli Cunard agentu ali direktno pri

CUNARD LINE

140 N. Dearborn Street CHICAGO, ILL.

Vaš sosed

ima v naši banki prihranjen denar. Gotovo je začel štediti že pred več leti do današnjega dne.

Danes je neodvisen, ali lastnik hiše, katero si je kupil s svojimi prihranki, ali pa je za iste kupil naše bonde ali prve hipoteke (morkič).

Sledite njegovemu vzgledu in začnite s polaganjem vaših prihrankov v naši banki, ki je največja slovanska banka v Ameriki.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., vogal 19. ulice CHICAGO, ILL.

SIGURNA BANKA ZA VLOŽITI VAŠE PRIHRANKE.

KER ODHAJAM IZ MESTA, prodam za nizko ceno hišo 5 sob, lepa klet, garaža za dve kari, v dobrem stanju; en blok do Crawford kare.

3208 So. Komensky Ave., Chicago, Ill.

KVALITETA — TOČNOST — POSTENJE

A. F. WARHANK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografskih potrebščin.
2158 W. 22nd Str., vogal Leavitt cesta CHICAGO, ILL.